Tisza-Szántól

Politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ..... 16 k.
Negyedévre ..... 4 „
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 „
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ..... 24 kor
Negyedévre ..... 6 „
Egyes szám ára 8 fillér.

Megjelenik minden nap, a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 5.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 160. szám. Nagy-Várad. Vasárnap, 1913. julius 13.

BEFÜTYÜLTEK.

(Utóhang a gyomai választáshoz.)

Eszembe jut a régi insurgens harci dal, amelylyel csatába ment a nemesi felkelő had nagy Napoleon ellen . . .«*Sárga csizmás Miska sárban jár*» . . .

Aki nem érzi, az sohasem érti, mi van e dalban lelkesitő, hogy csináltak e dal mellett olyan hadi tényeket, hogy Napoleon maga csodálta, maga mondja «*francia gyalogsággal és a magyar lovassággal meg tudnám verni az egész világot.*»

A sár iránti utálat volt ebben a dalban s az a szomoru érzés, hogy a diszmagyaros nemességet le szállitották a lóról, nyomorult sorsa mellett sarat kellett taposni. Egy lovas és lovagias népnek iszonyu gondolat volt ez.

Most ismét sárban jár Miska. A sárga csizmás diszmagyaros Miska passzióból jár sárban és fröccsenti szét maga körül is, magára is.

A kuruc utódok, a 48-as párt mivé sülyedt? Gyujtó tüzes agitáció helyett passziv reziszencia, huszáros hat vágás helyett lapulás a szociálisták háta mögött s tárogató helyett pereces inasok fütyülője a harc idején. Goromba drasztikus modor, mit az utcától tanultak s bemocskolása minden szereplő embernek, egymásnak is a frakciók külön agitálása közben . . . ez volt évek óta, a koalició óta a régi kuruc ellenzék harca . . . sárga csizmás Miska sárban jár . . . sarat föcskendez s a nép kitér előle.

Ez az ellenzék sok tragikus bukásának magyarázata.

A gyomai kerületben most zajlott le a választás. Nem is jó szót használok, nem zajlott le — igazi ünnep volt ez az alkotmányos aktus.

E cikk irója mindenütt együtt volt báró Perényivel körutján és sehol egy elkeseredett arcot, egy durva közbekiáltást nem hallott, mikor ebben a 110,000 magyar lakosból álló ős régi 48-as kerületben kormánypárti beszédeket mondtak.

Egyedül járt a jelölt két barátjával a községekben. Nem egy helyütt százával állottak az ellenpártiak, tüntetve tolluk és zászlóikkal s csak 15—20 munkapárti toll volt látható a nagy tömegben. A konciliáns magyarázó programm beszéd után pedig kézfogásra jöttek az ellenfelek s meghódolt a kerület.

Kétezeren felül szavaztak Perényire, s mind össze 126 a 48-asokra.

Ez olyan bukás, amilyet még párt meg nem ért. Ez olyan győzelem, amilyet még jelölt nem kapott sehol.

Micsoda fordulat ez ebben a kerületben! Vajjon tanul-e belőle az ellenzék? Vajjon használa forditja-e a munkapárt?

Most volna az ideje annak, hogy minden nyomoruságunk alapokát, a 48-as és 67-es megkülönböztető üres jelszavakat kidobnák a köztudatból. Most látszik, hogy ezek már elvesztették ható erejüket a népnél. Haladásra, rendre vágyik a nép s elhanyagolt érdekeit kezdi észre venni. Uj pártalakulások kellenek, közjogi kirágott lyukas mogyorók helyett, olyan programmok, melyek a folyton agyonimádott *haza* helyett a népet is meglátják és megértik, hogy a *haza* nép nélkül csak koporsó magyar felirattal, de a megerősödött, jól vezetett nép, még a koporsóból is elő tud törni, mint 67-ben.

Ki a sárból Magyar Miskák! nem való az utca sara-szennye a sárga csizmához, a diszmagyar elvekhez. Le a magasságból a nép közé! Ime a gyomai példa.

Száztizezer ember szimpatiáját vesztette el az ellenzék s ugyan ennyiét nyerte meg egy éles eszü, konciliáns modoru, a népet megértő jelölt által a kormány.

Ezt nem szabad elfelejteni. A pártalakulásoknál ne a pártérdekkel tessék törődni, hanem a néppel, mert akié a nép, azé az ország, a hatalom és a dicsőség.

A régi, sérelmes közjogi politizálásnak már befütyültek. **P—y.**

A balkáni háboru.

Álhirek a bolgár király megyilkolásáról.

Amilyen örömmel fogadta az egész világ a bolgárok első győzelmeiről érkező hireket, épp olyan lehangoltságot keltett a valóság kiderülése, hogy t. i. Bulgária — ami nem is csoda — a török háboruban szenvedett óriási vérvesztés után nem képes négy front felé verekedni, Katasztrofális meggondolatlanság volt Bulgária részéről, mikor

1. azt hitte, hogy becsületes nemzetekkel szövetkezik, mikor a balkáni szövetségbe belép, továbbá mikor

2. azt hitte, hogy ilyen szövetségesek a török háboru után állani fogják az irott szerződéseket, végül mikor

3. azt hitte, hogy Románia békeszeretete önzetlen dolog.

Bulgáriának nem lett volna szabad egyedül vállalnia a török főhaderő letörését, mert ebben a küzdelemben ő győzött ugyan, de kimerült, szövetségesei pedig raboltak, gyujtogattak és pihentek s most pihent csapa-

SZEPESSÉGI és RUMBURGI VÁSZNAK
Asztalnemüek, Schroll-féle schiffonok
URI, NŐI és GYERMEK FEHÉRNEMÜEK
Teljes menyasszonyi kelengyék
SZŐNYEG, FÜGGÖNY, LINOLEUM

PAPLAN és MATRÁCOK LEGOLCSÓBBAN BESZEREZHETŐK
CZILLÉR IMRE
NAGYÁRUHÁZABAN SZENT LÁSZLO-TÉR 2. SZAM.

tokkal törtek a bolgárra, Románia pedig egész erejével hátba támadja.

Drágán fizeti meg Bulgária a törökkel szemben szerzett dicsőséget és szövetségesei becsületébe helyezett bizalmát. De mikor látták, hogy hogyan rohannak rájuk a szószegő bajtársak, okosan inkább engedni kellett volna valamit, mint most, a vereségek után, mindent. A politikát másfelé sem a becsületkódex szabályai irányitják; a Balkánon annál kevésbbé.

A közönség most már könnyen elhiszi a bolgárokról a legképtelenebb hireket is. Igy terjedt el tegnap mindenfelé az a hir, hogy Ferdinánd bolgár királyt és Danev miniszterelnököt meggyilkolták. Ha ez igaz lett volna, kiszámithatlan következményei lennének. Egyes lapok itt Nagyváradon is különkiadásban hiresztelték a riasztó eseményt. A Tiszántul egyedül nem ült fel az álhirnek: alaptalan mendemondákkal nem akartuk a közönséget felizgatni — s igazunk volt. Pár óra mulva az egész szenzáció vaklármának bizonyult. Annyi bizonyos, hogy Bulgáriában nyugtalanság van, de talán sikerülni fog a békét hamarosan megkötni.

A szófiai forradalomról szóló kacsát Románia hivatalos sajtója eresztette föl. Ugy látszik Románia nagyon szeretne sokat halászni, ezért költ inkább álhireket is, hogy minél zavarosabbnak tüntesse fel a balkáni vizeket.

*

A balkáni eseményekről a következő tudósitások szólnak:

Forradalom hire Szófiából.

Bukarest, jul. 12.

Eddig még hivatalosan meg nem erősitett hir szerint Szófiában kitört a forradalom s a mozgalom kezd az egész országra kiterjedni. A lakosság a bolgár hadsereg folytonos vereségei miatt végtelenül el van keseredve. A fölkelők megostromolták a kormány épületeket s összekoccantak a kormány segitségére sietö csapatokkal. A katonaság sortüzet adott, s nagyon sok ember elesett. A tömeg ezután elvonult a királyi palotához s azt is ostromolni kezdte. De a katonák innen elkergették. Egy ismeretlen ember rálőtt Danev miniszterelnökre, de a golyó nem talált. Tegnap este a lapok külön kiadásokban jelentették, hogy Ferdinánd királyt meggyilkolták, ez azonban valótlannak bizonyult.

Elzárták a határt.

Kronstadt, jul. 12.

Romániából érkezett utasok beszélik, hogy a határelzárást egész Romániában rendkivül szigoruan hajtották végre. Mind az osztrák, mind a magyar határon az átkelés valamennyi pontját katonaság őrzi, tisztek vezetésével. A Kárpátokon lévő szorosokat katonákkal szállották meg.

Béke lesz!

Pétervár, julius 12.

Szaporodnak a jelek, a melyekből azt lehet következtetni, hogy a Balkánfélszigeten a béke nemsokára helyre fog állni. Az itteni diplomáciai körök ma vagy holnap várják az ellenségeskedés megszüntetését, de hozzáteszik, hogy még előbb nagyon nehéz tárgyalásokat kell folytatni, mert a szerbek és a görögök most nagyobb területi követelésekkel fognak előállani.

A tárgyalást vagy magán a harctéren, vagy Pétervárott fogják folytatni. Románia és Bulgária között sem lesz már komolyabb bonyodalom. Ma vagy hétfőn miniszteri tanácskozás lesz, amely mindezekkel a kérdésekkel foglalkozni fog.

A román csapatok Bulgáriában

Bukarest, jul. 12.

A román hadsereg Szilisztria és Ilmatik mellett bolgár területre lépett és folytatja előrenyomulását. A románok Szilisztriában elfogtak ötszáz bolgár katonát, akiket Osztrovba küldtek.

Bukarest, jul. 12.

A román hadsereg hadmüveleti terve teknikai nehézségek miatt megváltozott. A román hadsereg két részre fog oszolni, az egyik Szerbiába megy, a szerb hadsereg megerősitése végett, a másik Dobrudzsába megy, hogy ezt a kerületet megszállja s azután a bolgár hadsereget hátában támadja meg.

Törökország is mozog.

Konstantinápoly, jul. 12.

A Tanin amellett van, hogy Románia példáját követve, Törökországnak is előre kell nyomulnia, hogy megvédje jogait és befejezett helyzetet teremtsen, mielőtt Európa közbelépne.

Mit tanácsol az orosz.

Belgrád, jul. 12.

Hartwig orosz követ tegnap megjelent Pasics miniszterelnöknél s eléje terjesztette Bulgária kérését az ellenségeskedés megszüntetése iránt és a békés megegyezés bevezetése iránt.

Hartwig hozzátette, hogy pétervári kabinet biztosan várja, hogy a szerb kormány semmit sem fog elmulasztani, a mi az ellenségeskedések megszüntetését és a békekötést biztosithatja. Pasics erre az előterjesztésre azt felelte, hogy a szerb kormány az orosz közvetitő akciót hálásan fogadja s mindent meg fog tenni, hogy az orosz követ

BARATSÁG.

Két leány lakott egy kicsiny faluban. Nem voltak egy nemzetiségen, de azért jól kijöttek együtt.

Egyik oláh volt, egy kicsit idősebb, egy kicsit buta és babonás, de elég szép még mindig.

A másik magyar volt, fiatalabb nem szép, de okosabb.

A oláh leány, mondjuk Veturia, mert ez a nép ugy is szereti az ilyen hangzatos neveket használni, eleinte idegenkedett a másiktól. Félt annak okos szemeitől, látta a magasabb intelligenciát, a finomabb modort és bámult rajta, meg huzódott tőle.

Csep kis szobájában, — mely rózsaszinüre volt festve és tarka papirlegyezőkkel, olcsó porcelán figurákkal bőven kidiszitve — inkább egyedül ült a tanitás után és az egyszerü, tudatlan parasztasszonyok siránkozó panaszait hallgatta óraszámra, vagy azokat a rémes históriákat, amiket az ostoba babonás képzelet szerzett és a szegény tanulatlan hiszékenység tartott meg a falusi embereknél, minthogy a másik leányhoz átmenjen beszélgetni.

A másik — mondjuk Mária, ez olyan okos, világos, tiszta név ugy is, mint ő — Mária szintén idegenkedett a találkozástól. Inkább ő is óraszámra volt egyedül tágas, fehér szobájában, mely hozzánemértő előtt, szinte ridegnek látszott.

Itt nem voltak tarka porcellán-figurák halommal, mindössze egy-két világos szobor, s az apró horgolt kendőcskék, tarka pamuttal bimzett takarók, szeszélyes, lehetetlen alaku diványpárnák helyett egy nehány szép munka posztóra, északi szövetre dolgozva és egy gyönyörü zongoratakaró.

Mert zongorája is volt Máriának.

És ez képezte a legnagyobb választófalat a két leány között. Ez a lágyan muzsikáló „nagy hegedü“ amint a falu népe elkeresztelte. Máriának ez adott sok-sok élvezetet, meg a könyvei.

Azt gondolta, hogy kellemesebb igy tölteni el az időt, mint hozzá nem való emberrel, aki őt meg nem érti.

Szeptemberben kerültek ide mind a ketten, de még három hónap mulva is olyan idegenek voltak egymáshoz, mint az első nap.

Veturia valahányszor Máriát figyelte meg titokban, mindig az jutott eszébe, hogy milyen kevés tudással, milyen kegyelemből csuszott osztályról-osztályra mindig.

Mint szegény árva leányt vitte a jóakarat, elnéző szeretet az oklevél felé. Hadd legyen meg a mindennapi kenyere, ne dobálja kedve szerint a kegyetlen sors. Ilyen kevés észszel ugy sem tudna ellene küzdeni. És elpirult egész a hajáig, ha a zongorára nézett és eszébe jutott, hogy neki csak egy harmonikája van, amin most márcsak titokban és nagyon halkan mert játszani, hogy valahogy el ne jusson a hire Máriáig.

A húzódás tartott a hosszu téli estékig,

A komor hegyek között egyszer csak megindult a hóesés. A szakadékokból sivitva, bömbölve törtek elő a fagyos fergetegek. A postásgyerek sem mehetett át a messzefekvő szomszédos község postájára és ők egészen elzárva érezték magukat a villanyfényes, telefonos, cigányzenés és főleg kulturált emberekkel benépesitett várostól.

Csak bekötött fejü parasztaszonyokat, meg bárányból-bundás lomha férfiakat láttak maguk körül.

Az apróság nem járt el az iskolába, mert nem volt mit felvenni, felhuzni. Ezeknek szegénykéknek minden ruházatuk a durva, otthonszőtt vászon ingecskén kivül az apjuk elviselt, foszladozó bárányból sapkája volt.

Mikor megszünt a tanitás és megszünt a

SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK
méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól kezdődő árban készittetnek
Fehér János kötszer gyárában (Rákóczi-ut, Bémer-tér.)
ahol óriási választékban kaphatók: Irigatorok, fecskendők, gumiharisnyák, szuszpenzoriumok, gumi-lepedők, vatta és mindenféle szülészeti és betegápolási czikkek.
Mentőszekrények nagy raktára, műlábak, támgépek, miderek jutányos árban és kitünő kivitelben készittetnek. Telefon 419.

által a békés elintézés dolgában előterjesztett kivánságot teljesitse. Azonban Szerbiának előbb érintkezésbe kell lépnie szövetségeseivel és az intéző katonai hatóságokkal. Azt hiszik, hogy a katonai operációkat két három nap alatt befejezik annyival inkább, mert a bolgár csapatok nem fejtenek ki többé ellenállást és folytonosan visszavonulnak.

Oroszország a háboru ellen.

Bécs, julius 12.

Oroszország lépéseket tett a balkáni államoknál, hogy az ellenségeskedést szüntessék meg.

Az ujfalui választás.

Az központi választmány ülése.

Cziffra Kálmán programbeszéde.

Tegnap megirta a Tiszántul, hogy Ertsey *Péter* lemondása elintézést nyert és hogy a *Ház* elnöke a központi választmányt utasitotta is, hogy intézkedjék, a mandátum betöltése iránt. A központi választmány tegnap délelőtt fél 10 órakor tartotta meg ebben az ügyben ülését.

Az elnöki tisztet *Fráter* Barnabás alispán töltötte be. A választmányi tagok csaknem teljes számmal jelentek meg. Az ülés megnyitása után dr *Örley* György, mint a választmány uj tagja, letette az esküt.

A tárgysorozatnak egyedüli tárgya volt Beöthy *Pál* leirata az ujfalui választásra vonatkozólag. Az ügyet *Balogh* János főjegyző referálta. Javasolta első sorban, hogy a választás napját julius 29-ére tüzze ki a választmány. A javaslatot egyhangulag elfogadták. Ezután a választás elnökét választották meg *Örley* György királyi közjegyző személyében.

Tekintettel a választók nagy számára (1500), inditványozza Balogh János előadó, hogy két szavazatszedő küldöttség müködjön. A két küldöttséget meg is alakitották. Az első szavazatszedő küldöttség elnöke dr Örley György lesz. A második küldöttség elnöke *Grósz* Ignác lesz, aki akadályoztatás esetén. Örley Györgyöt is helyettesiti. Helyettes elnökök dr *Magyar* Sándor és *Szunyogh* Sándor lesznek.

Megállapitották ezután a sorrendet, amelyben a községek fognak szavazni. A sorrend ugyanaz maradt, amely szerint legutóbb szavaztak. Kimondták ezután, hogy a választás napját, a szavazás sorrendjét, továbbá a választás helyiségét, a választási tisztikar névsorát hirdetmények utján fogják a szavazókkal tudatni.

A közrend és biztonság megőrzése iránt a választási elnök inditványára a központi választmány felkérte az alispánt, hogy a kellő számu katonaság kirendelése iránt intézkedjék.

A munkapárt különben már ma reggel Berettyóujfaluban megtartja a nyilvános jelölést. Délelőtt fél 9 órakor a párt jelöltje, *Cziffra* Kálmán, Berettyóujfaluba utazik és nyomban megtartja programbeszédét.

Berettyóujfaluban már tegnap mozgalmas nap volt. A választók nagyszabásu előkészületeket tettek a jelölt fogadtására. Az eddigi programm szerint a pályaudvaron történő fogadtatás után a választók élén bevonul a községbe a jelölt és ott a templomtéren elmondja programbeszédét. Délben bankett lesz.

Délután 3 órakor Berettyóujfaluból Cziffra Kálmán megkezdi körutját. Délután 5 órakor Furtára, onnan Zsákára megy és hétfőn Darvason, valamint Csökmőn fog beszélni. A jelölt fogadtatása iránt nagyszabásu előkészületeket tettek mindenfelé. Az egész kerület nagy lelkesedéssel várja Cziffrát, akinek nagyon valószinü, hogy ellenjelöltje sem lesz.

Hol vannak a hadkötelesek.

A honvédelmi miniszter rendelete. Miniszteri kiküldött jön Biharba.

A rossz gazdasági viszonyok, az állandóan forrongó külpolitika hatása ujabban egy szokatlan oldalról, a hadkötelesek soraiban érezteti hatását. A hadvezetőség most, hogy beérkeztek a sorozások eredményeit feltüntető kimutatások, arra a szomoru felfedezésre jutott, hogy a hadkötelesek igen nagy számmal hiányoznak.

Hadkötelesek soha sem jelentek meg teljes számban a sorozó bizottság előtt, az elmaradottak száma azonban elenyészően csekély volt, ugy hogy fel sem tünt. A mostani állapotok pedig olyanok, hogy az ujoncjutalék kiállitása forog veszélyben. Vannak járások, ahonnan a hadkötelesek 30—40 százaléka hiányzik. Már most ha az alkalmatlanokat le ütjük a megmaradt 60—70 százalékból és ha figyelembe vesszük, hogy legnagyobbrészt a katonának való legények szöknek meg a sorozás elől, ugy könnyen megállapithatjuk, hogy a hadvezetőség aggodalma igen alapos.

A honvédelmi miniszter a tapasztaltak folytán rendeletet intézett tegnap Biharvármegye alispánjához, melyben a jelenlegi állapotok megszüntetése iránt intézkedik. A rendelet alapján az alispán utasitotta tegnap az összes főszolgabirókat, hogy ugy a fiatalabb, mint az idősebb korosztálybeli távollevő hadköteleseket a legszélesebb körben és a legnagyobb erélylyel puhatolja ki.

---

világgal való érintkezés, a két leány kezdett közeledni egymáshoz.

Lassan megbarátkoztak és együtt ültek a hosszu téli délutánokon és estéken, a Mária szobájában.

Mária a maga lelkének kincseit igyekezett a másikba is átönteni. Zongorázott neki, elmondta gondolatait, beszélt a világban uralkodó finom modorról, a felfedezésekről, tudományos munkákról, amikről lapjai irtak. A legkedvesebb poétáról, kinek minden verse egy-egy történet és akinek könyve asztalán feküdt.

A két leány együtt olvasta ezeket az édesbus rimeket és nem is csodálkoztak azon, hogy mig fejük összeér a könyv felett, karjuk is összefonódik egymás vállán.

Mária ismerte a legujabb divatot is és gyönyörü kézimunkákra tanitotta társát. Megmutatta festményeit is és megigérték egymásnak, hogy napsugaras tavaszi napokon együtt fognak festeni.

A barátkozás nehezen indult meg, de most közel voltak ahoz, hogy barátsággá váljon.

Tavaszra már ugy érezték, hogy ők tulajdonkép pompás kiegészitői egymásnak és mint ilyennek illik, elválhatatlanok legyenek.

Veturia néha tréfásan jegyezte meg, hogy ő most van csiszolás alatt és „mesternek“ hivta Máriát.

Nem mondott valótlanságot.

Három évig éltek igy a kis faluban együtt és ez a három év rendkivül nagy változást hozott Verturiára nézve.

A tudatlan, félénk és vad leány helyét egy mindenről meglehetős tájékozottsággal biró, nyugodtan társalgó, illedelmes hölgy foglalta el.

Maga Veturia csodálkozott legjobban ezen a kellemes változáson és ugy látszott, hogy egész valója végtelen hálával van eltelve Mária iránt.

Minduntalan elismerte és bámulta azt a sok fáradságot, türelmet, jóságot, ami Máriát olyan kedves mesterré tette.

A legjobb uton voltak ahhoz, hogy örök hüséges barátnőknek képzeljék magukat.

Ekkor ment férjhez hirtelen igen rövid idő alatt Veturia.

Előbb egy öreg nagynénje jött el hozzá, az beszélt a férjjelöltről, a mai világ rossz szokásáról a hozományt illetőleg, a szegény lány szomoru vénlány-sorsáról, az életben való magános vándorlásról stb.

A jelölt alacsony, kopasz, özvegy. Két gyermeke is van, de háza is. Magas rangu hivatalnok és nem kell hozomány, butor, semmi, csak anya a két kicsi aprósághoz.

Veturia elgondolkozott. Egyszer azt mondta Márinak:

Mégis tudod, nagy hivatalnok. Már képviselőnek is jelölték egyszer. Igaz, hogy megbukott, de mégis nagy dolog, szép dolog.

És mikor elment, nem csókolta meg melegen Máriát, mint régen, hanem csak a kezét nyujtotta és a hangja akaratlanul gunyos lett egy kicsit és hüvüs, mikor ezt mondta:

Majd jön az én helyemre egy kis tanitó és még te is férjhez mehetsz.

Hüvös volt a keze is és a megatartása is hidegebb, tartózkodóbb lett.

Máriának feltünt, de azt hitte, hogy csak a váratlan izgalom zavarta meg Veturiát.

. . . Régen, a csöndes napok alatt sokszor ábrándoztak együtt arról, hogy ha lesz valamikor saját tüzhelyük, milyen lesz az, és igérgették egymásnak nagy szeretettel, hogy megnézik majd azt a puha, kicsi fészket.

Máriának volt egy nagy hibája. Melegen érzett és tiszta szivből tudott örülni a más szerencséjén.

Nyilvánvaló, hogy nem a mai világba

ZENKER
modern fényképész műterme
Helyi és vidéki telefon 12-26. Szent János-u. 72.
Finom kidolgozásu levelezőlapok 6 drb. 1 K 40 f. Fényképeket 50 %-kal olcsóbban készitem mint bármelyik fényképész Nagyváradon. A menyasszonyi felvételek kedvezményes árban készülnek. Tisztelt megrendelőim 6 db fénykép után 3 levelező lapot ajándékba kapnak.

A nyomozásnál a polgári hatóságnak a katonai parancsnokságok is segitségükre lesznek. A felkutatott legényeket az utósorozáson fogják előállitani, Addig is a feltalálás után nyomban a hatóság veszi őrizet alá az illetőket, gondoskodik róla, hogy a vizsgálat előtt meg ne szökhessenek.

A honvédelmi miniszter ugy látszik, nagyon komolyan kezeli ezt a dolgot, különösen Biharmegyében, mert a meginditandó nyomozás eredményéről jelentést kér. Egyben tudatta azt is a miniszter, hogy ha nem látja elég eredményesnek a nyomozást, a főszolgabirákhoz az ügyek megvizsgálásához egy-egy tisztviselőt fog kiküldeni.

A főszolgabirák a legnagyobb apparátussal kezelték eddig is a hadkötelesek előállitását, azonban különösen erre a kérdésre nem fektettek nagy sulyt. Eddig nem is volt rá szükség mert 5 10 távollévő legény nem veszélyeztette az ujoncjutalékot. A balkáni háboru kitörése óta azonban alig van valamire vpló legény a községekben. A háboru szele idegen biztos területekre hajtja őket.

A hatóságok erélyes akciójától nagyon sokat várnak.

Kossuth Ferenc állapota.

Budapest, julius 12.

Nauheimből érkezett hirek szerint Kossuth Ferenc állapota lényegesen javult, de azért hosszabb időt kell ágyban töltenie. Kossuth nem szivesen ment Nauheimba, mert balsejtelmek gyötörték és utolsó ott tartózkodása alkalmával is igen rosszul érezte magát. Kossuth kiséretében van Pallay Sándor dr, aki Müller tanár utasitása szerint állandó orvosi ellenőrzés alatt tartja a beteg vezért és naponta jelentéseket küld haza.

A fürdővasut épitése.

Az engedményesek aláirták a területhasználati szerződést.

*

Az évtizedek óta tartó huza-vona után Nagyvárad város közönsége örömmel értesült, hogy a fürdővasut ügye a mielőbbi megvalósulás felé közeledett. A kérdés legnehezebb része: a financirozás jókézbe került azzal, hogy a bécsi Österreichische Industrie und Handels Bank belépett a fürdővasut egyik engedményeséül és elvállalta az épitési költség viselését.

És éppen mikor ilyen jó utra került a dolog, akkor akarta Nagyvárad város törvényhatósága az engedélyt töröltetni. Ezuttal nem keressük minő indokok alapján.

Ezen azonban már tul vagyunk s akik szerették volna az eddigi engedményesek kezéből kicsavarni a most már kész dolgot, nem értek célt.

Éppen mert a közönség nagyon is fontos érdeke, hogy a fürdővasut mielőbb kiépüljön, figyelemmel kisértük a dolog minden mozzanatát.

Értesülésünk szerint most már a legnagyobb akadály is meg van oldva. A területhasználati engedélyt az engedményesek az elmult csütörtökön reggel aláirták.

Jóllehet, hogy a közgyülés szintén csütörtökön volt, tekintve, hogy az első napot a politika foglalta el, mint póttárgyat belehetett volna venni a közgyülésre, annál is inkább, mert a szerződést a város törvényhatósága már ugy is elfogadta előzőleg, tehát bizottsági tárgyalásokat már nem igényelt a kérdés.

Értesülésünk szerint azonban a polgármester méltányolván a vasut mielőbbi kiépitésének fontosságát és a közönség régi óhaját, előzékenyen igyekszik a kérdést dülőre vinni. Kijelentette ugyanis *Rimler* Károly polgármester az engedményeseknek, hogy a hétfőn tartandó rendkivüli tanácsülésből jelentést tesznek a kereskedelmi miniszternek, hogy Nagyvárad városa és az engedményesek között a megegyezés megtörtént, valamint arról is, hogy miután dr Tóth Ferenc lemondott az engedményről, ajánlani fogja a város a miniszternek, hogy a bécsi Österreichische Industrie und Handels Bank és Setz Hermann épitészeti tanácsost fogadja el dr Tóth Ferenc helyett engedményeseknek.

Ezt a készséget el is vártuk a polgármestertől, hogy a szabályok betartása mellett a legjobb indulattal kezelje most már ezt a kérdést s hisszük, hogy pár nap mulva, mikor a város egyéb ügyeiben a fővárosban tartózkodik, személyesen is eljár a kereskedelmi miniszternél a fürdővasut ügyében.

Kétségtelenül biztos értesülésünk van arra nézve, hogy a bécsi bank azon elhatározása, hogy megépiti a fürdővasutat, egészen komoly s mielőbb hozzá is fognak az épitkezéshez.

Azt hisszük, hogy most már vége a további halogatásnak s erre nézve teljes garancia *Rimler* Károly polgármester személye s a közönség iránti jóindulata.

A pénzügyminiszter nem mond le. Egy estilap után az a hir terjedt el. hogy *Teleszky* pénzügyminiszter lemond állásáról, sőt már be is adta lemondását. A Budapesti Tudósitó a legilletékesebb helyről szerzett értesülés alapján a leghatározottabban megcáfolja a lemondás hirét és az ahhoz füzött kombinációkat.

---

való az ilyen gondolkozás, jobban mondva érzés, de ez sokszor befonta a máskülönben elég hideg, okos leányt és most is boldogan emlegette azt az időt, mikor személyesen győződhetik meg barátnője nagy boldogságáról.

Veturia erre nem válaszolt szavakkal.

Mélyen ráhajlott a divatlapra, melyből egy vizitelő ruhát igyekezett nagy gonddal összeállitani. Egy kicsit elhuzta a száját, de nem lehetett tudni, hogy ez guny, a nemtetszés kifejezése, vagy csak egy önkénytelen mozdulat, ami nem akar sértés lenni.

Csak sokára szólalt meg.

— Azt hiszem ez a forma jó lesz. A kék selyemből, egy kis rojttal vagy csipkével itt a nyaka körül, meg az aljon. Vagy talán gyönggyel?

Kérdően nézett fel Máriára, aki idegesen harapdálta ajkait és végre is ugy találta, hogy a ruha legszebb lesz, ha selyemmel diszitteti.

Egy hét mulva megvolt az esküvő és a bucsuzásnál, visszagondolva az együtt töltött és elmult három évre, mindketten elérzékenyültek és meghatottan ölelték meg egymást. Veturia egy percre a régi volt megint és Mária kiengesztelődve hitette el magával, hogy az a hüvös magaviselet csak képzelődés, vagy ha mégis van benne valami, hát azt az izgalom és készülődés okozták, de nem lehetett szándékos semmi esetre sem.

Leveleket azonban soha sem kapott a fiatal asszonytól.

Nagy ritkán egy-egy lapot „az otthon melegéből.“

De tudott annyit, hogy Veturia meg van elégedve, boldog apró férjével és az kis gyermekekkel jól bánik.

Ezek a jó hirek szállingóztak egy évig.

Végre maga Veturia jött el, hogy mindent apróra elmondjon, hogy megmutassa a vastag karkötőjét, amelyikben egy picike óra is van, meg a hosszu aranyláncát, a divatos kosztümöt és a tollbokrétás kalapot.

Mária tudja, hogy jön és örömmel várta.

Azt hitte, ilyen bizalmas barátnőknek, mint ők voltak, igen kellemes lesz egy egész év történetét végig futni és az uj események között meg-megállva, néha egy-egy pillantást vetni vissza az elmult, kellemesen, boldogan, együtt eltöltött időkre.

Izgatott volt egész nap. Izgatottsága fokozódott, mikor a két fekete lovat messziről meglátta felfelé jönni az uton.

A rozoga sárga kocsi vigan fordult, mintha kedvét találná ő is a rajta ülő két gyermek ezüstös kacagásában.

Veturia azonban komoly volt. Hadvezéri komolysággal, diadallal és egy kis gőggel nézett fátyla alól Máriára.

Vadonatuj kosztüm volt rajta és harmincöt forintos kalap a fején, férjének az óráján kettős aranylánc.

Minden a jó módról beszélt.

Márián a tavalyi viseltes kis ruhája volt.

Veturia még egy kicsit várt, mintha a másik meghódolását kivánná látni előtte. Előtte, aki most felül kerül rajta, a szegény ottfeledett tanitónőcskén.

S hogy az csak nem hajtotta meg előre fejét, végre rászánta magát és mikor már szinte elfordult a kocsi a ház előtt, kényszeredetten, félre huzta a száját és biccentett a fejével.

Mária csodálkozva, megdermedve nézte és mikor a kocsi végre felkerülve a kanyargós uton megállott, vendégei fogadására ment.

Utközben idegesen szakitott le egy levelet a tornácot körülfutó vadszőlőből és miközben ujjai között szétmorzsolta a szegény, ártatlan kis levélkét, csak ennyit mondott, de nagyon keserüen:

— Hát ez a barátság?

Boér M.

Tavaszi és nyári amerikai cipők a legszebbek **Reinnál**
Telefon 10-74. Rákóczi-ut.

A KATHOLIKUS NÉPSZÖVETSÉG A PÜSPÖKFÜRDŐBEN.

Kétszeri elhalasztás után végre ma megtartja idei nyári mulatságát a Katholikus Népszövetség nagyváradi szervezete.

A mulatságot a rendezőség minden részleteiben előkészitette s a közönség szórakoztatásáról minden tekintetben gondoskodott.

Tekintettel a nagy érdeklődésre, a rendes fürdővonatokon kivül *d. u. 2 órakor különvonat* indul Nagyvárad állomásról a Püspökfürdőbe. Ez a vonat, mely a Népszövetség tagjai részére indul, meg fog állani Váradvelencén is. Ma tehát a következő vonatok fognak indulni a Püspökfürdőbe: d. e. 7 óra 49 perc, 9 óra 50 perc, 11 óra 43 perc, d. u. 2 óra, 2 óra 19 perc, 4 óra 39 perc, 8 óra 11 perckor. Ugyancsak különvonat fogja visszahozni a vendégeket *éjfél után 2 órakor*. Erre a különvonatra a táncteremben fognak jegyeket elárusitani, tehát a városban menettérti jegyet senki se váltson.

A mulatság programmja a következő:

Délután 3 órakor kezdődik a népünnepély. Lesz szerencsehalászat, kugliverseny, céllövés. Ugyanekkor megalakittatnak a különféle juryk is. Mert lesznek egyéb versenyek is: férfi- és női szépség- és orrverseny. Dijat nyer a legszebb férfi és a legszebb nő, továbbá a legszabályosabb női és legnagyobb férfiorr boldog tulajdonosa. Sulyverseny is lesz, a nyertes egy különösen értékes és kedves emléktárgyat kap. A biráló bizottságok egész délután fognak müködni és határozatukat éjfélkor hirdetik ki, amikor is a nyertesek a jutalmakat megkapják.

Külön felhivjuk az érdeklődést a szerencsehalászatra, melynél sok, igazán szép és tréfás tárgy nyerhető.

D. u. igénybe vehetők a fürdők is, még pedig népszövetségi tagok részére kedvezményes áron: a tükörfürdő 20 fill, az uszoda 10 fill. engedménnyel.

Délután 6 órakor kezdődik a *konfetticsata*. Konfettit is, szerpentint is a Népszövetség árusit, mérsékelt áron.

Este 8 óraker tánc. 12 órakor vacsora, ugyanakkor tombola értékes nyereményekkel. Egyidejüleg kiosztatnak a versenyek győzteseinek is a dijak.

Éjfél után különvonattal jövünk haza.

Belépti dij személyenkint 60 fillér. A jegyet sziiveskedjék mindenki állandóan kéznél tartani, esetleg láthatóan a ruhára feltüzni, az ellenőrzés megkönnyitése céljából. A jun. 29-re szólt jegyek és meghivók mára érvényesek.

Felülfizetéseket a Népszövetség köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz.

A rendezőség beosztása:

Terrasz-rendezőség. Főrendező: Farkas József. Pénztáros: Tuka János. Ellenőr: Stokker Lajos. *Rendezők:* Branhof Lajos, Cseke Imre, Dobozy Zoltán, Dobozy Géza, Décsey Dénes, Haláti Ferdinánd, Korbita József, Koszti Béla, Koza Lajos, Popovits Gusztáv, Sztachó Sándor.

Park-rendezőség. Főrendező: Fleisz Elek. Pénztárosok: a) bejáratnál: Karkusz Sándor; b) park szélén: Merza Kálmán. Ellenőrök: a) bejáratnál: Makó Sándor; b) park szélén: Lénárt József.

Rendezőség. I. Szerencse-halászat: Pénztáros: Bodnár János; ellenőr: Kovács József. Rendezők: Jakab József. Jónás Béla, Kalló János, Szénásy Mihály.

II. Karikadobálás. Pénztáros: Henn Károly. Ellenőr: Kmecz Lajos. *Rendezők:* Kalló György, Lakatos Sándor, Lakatos András, Völgyi Gyula, Ocskó József.

III. Állatfejeknél: Pénztáros: Rottensteiner István Ellenőr: Rottensteiner József. Rendezők: Szabó Lajos, Tóth György, Tóth Zsigmond, Tarján Gábor, Vadász Andor, Henn Lajos, Üveges György, Erdőháty Béla.

IV. Kugliverseny. Biráló bizottság: Pénztáros: Koch Károly. Ellenőr: Ifj. Dobozy János. Bizottsági tagok: Ercsey Lajos, Hotya Károly, Kovács Lajos, Fehér János.

A rendezőség tagjai a 2 órakor induló különvonattal fognak kimenni, de a ki teheti, a 11 órás vonattal sziveskedjék kijönni az előkészületek megtételére.

A szépségversenyek birálóit a helyszinén fogják kijelölni.

Amennyiben kedvezőtlen idő esetén a mulatság további elhalasztása válnék szükségessé, erről még délelőtt 10 órakor Kiss Dávid és társa tőzsdéje és a Stepper-féle Rákóczi-uti cukrászda kirakatában kitett hirdetménnyel fog a közönség értesittetni.

Az árviz után.

A miniszter leirata.

Tegnap már az egész vármegye árviz mentes volt. A viz mindennünen lefutott. A kár természetesen csak most tog szembe tünni. Az elöntött területekből a lapályos helyeken fekvő vetéseken még mindég ott áll a viz. A kár mindazonáltal nem oly nagy a vetésekben, mint gondolták.

A kapás növények meg határozottan gyönyörüek. A kár inkább az épitményekben nagy. Tegnap csökmői tudósitónk jelentett az árvizről nagyobb dolgot. Szerencsére azonban a veszély itt is elmult. Az az óriási erőfeszités, amelylyel itt az emberek küzdöttek az árral, meghozta gyümölcsét. Egész éjjel dolgoztak a partok védelmezésénél.

A legkritikusabb percek éjjel 10 órakor voltak, amikor az óriási hömpölygő viztömeg a legnagyobb erővel feszitette a gátakat. A viz erejét mindazonáltal korlátozni tudta az a háromezer ember, aki kétségbeesetten védelmezte életét és vagyonát. Éjjel 11 órakor jelentette Tabéry Ármin, hogy a veszély elmult, a viz apad. A munka természetesen tovább tartott. Egész reggelig dolgoztak a a partokon. Reggel már 1 métert apadt a Körözs,

A dolgozó emberek közül csak százan maradtak a gát védelmezésénél. Ezek is inkább már csak a megrongált részek ideiglenes kijavitásán munkálkodtak. Ujiráz lakossága tegnap megnyugodva visszatért a faluba és megkezdte a munkát. Tegnap különben a földmivelésügyi minisztertől is leirat érkezett az alispánhoz.

A leiratban a miniszter az abnormis időjárásra való tekintettel utasitja az alispánt, hogy ugy a hatóságokat, mint a lakosságot hivja fel, miszerint az ármentesitő társulatnak szükség esetén teljes odaadással legyenek segitségükre. Egyben elrendeli a miniszter, hogy a szükséges helyeken a kellő óvintéztézkedéseket foganatositsák, nehogy meglepetés szerüleg érje a lakosságot az árviz.

A rendelet ugyan megkésve érkezett, de minden esetre ki kell használni azt a községeknek. Az utóbbi napok eseményei ugyanis azt bizonyitják, hogy Biharvármegyében nagyon is el van hanyagolva a folyók rendezése. A legnagyobb és legszeszélyesebb folyók nincsenek kellőleg szabályozva.

A folyókmenti községek védelmére csak nagyon keveset gondoltak eddig. Jó volna, ha a tapasztaltak alapján a mutatkozó hiányokat most már gyorsan pótolnák, nehogy ujabb veszedelmek zuduljanak a lakosságra.

70 végrehajtási és 30 árverési kérvény egy nap alatt.

Szinte nem is mondunk ujságot vele, a végrehajtási és árverési kérvények özöne kezd megszokottá válni a nagyváradi bíróságoknál. A nyomasztóan nehéz pénzviszonyoknak s sulyos helyzetnek a legfőbb bizonyitéka elé nemcsak a törvényszék hatalmas épületében, ahol soha talán annyi per, annyi váltókereset, végrehajtási ügy nem volt, mint most.

A nagyváradi törvényszék és a járásbiróságok jegyzői irodája tul vannak tömve munkával, óriási erőfeszitésbe kerül, hogy a hatalmas anyagot fel tudják dolgozni.

Hiába vártuk, hogy a helyzet enyhül és javulni fog, a jó remények nem váltak valóra és mennél tovább tart ez a pénzinség, annál több, nagyobb az áldozatok száma.

Igy kivülről nem is vesszük észre, hogy mit jelent ez az örökké kisértő szó: pénzkrizis. Mert nem az ennek a helyzetnek a legsulyosabb verése, hogy a bankok nem adnak uj kölcsönöket, vagy hogy a részvényesek osztaléka szépen elmaradt, ezek még nem jelentenek nyomoruságot. Az sc bántja a kisembereket, a nagyközönséget, hogy egy-egy hatalmas, hitelre alapitott és milliomosnak hirdetett vállalat egyszerre csak szétoszlik, mint egy kártya — vár. Jellemzően sulyos bajok ezek is, de hogy hol vág legjobban elevenbe a pénzkrizis, hol szedi leginkább áldozatait, hol érzik legjobban sujtó hatását, azt ott a bíróságoknál tudnák leginkább megmondani, ahol száz koronákért, az akták tömeg nek egymásután való elintézésével existenciák mennek tönkre, kisemberek veszitik el vagyonkájukat, nehezen és lassu munkával szerzett butoraikat kell az adóságok fejében elveszteni.

Tessék elképzelni, hogy a nagyváradi kir. járásbirósághoz tegnap, egyetlen nap alatt 70, azaz hetven végrehajtási kérvény és 30 árverés-tüzési kérvény érkezett be. Ezek a számok sokat, mindent megmondanak. Lám, odalent, valahol, messsze tőlünk a békés kulturális munka helyett vidul vihariik a háboru és ez a háboru ott is érezteti a hatását, itt is szedi az ártatlan áldozatait és a végrehajtó alig győzi a munkáját végezni.

Leitmann Dezső bank és keresk. irodája Nagypiactér, Gitye házban megnyillott.

Mindennemü bank és kereskedelmi ügyek vitele a legrövidebb időn belül.

Pénz közvetités olcsó kamat mellett.

Külön osztály: jelzett, baleset- tüz- betörés és egyébb biztositások.

Belényes gyöngye menekül

a nagyváradi rendőrség karjai közül.

Egy szerelmi regény végződött be tegnap szomoru akkordokkal a nagyváradi rendőrségen. A vidéki kisváros gyöngye, az egykori primadonna, aki forró lázba ejtett sok ifju szivet, busan beült egy konflisba és egy rendőr kiséretében elvitorlázott melegebb vidékek felé.

Nem is olyan régen történt, hogy Belényes csinos uteáin végig illegett-billegett egy szőke csoda. A nyugodalmos kedélyü fiskálisok és törtető ambicióju jogászgyerekek szivgörcsöket kaptak az igézetes idegen láttára.

Hej, csak ugy hullt a rózsa eléje és hamarosan megfőzte az egész kis pátriarchális városkát, mikor egy lucskos napon szigoru megkeresés érkezett a hatósághoz.

Arról volt szó a megkeresésben, hogy bizonyos *Arany* Gonda szinésznő eltüntetett egypár arany ékszert ripacsdirektora kasszájából és most itt bujkál valahol sötét Biharországban. Igyekezzék a hatóság nyomára jutni ilyen és ilyen, szőke, orra rendes, szája pici és piros stb.

A hatóság szigoru emberei nem gondoltak semmi rosszra. Ámbátor a segédjegyzőnek voltak némi sáncai, hogy a belényesi szőke csuda aligha nem a meglépett müvésznő, aki most az ékszerek árából ebben a félreeső fészekben akar vigan élni.

A segédjegyző nyomozott, nyomozott és egy napon jelentkezett nála *Babos* Anna mosónő.

— Tekintetes ur, ez a cifra kisasszony velem mosatja csipkés zsebkendőit. De nem akar fizetni. Tessék segiteni rajtam, mert én feladom a csendőröknek.

A segédjegyző elkérte a hölgy zsebkendőit és akkor meglepődve konstatálta, hogy a monogram A. G. betükből áll. Felhivatta a hölgyet és a községházán vallatni kezdték.

Arany Gonda elsáppadt, mikor a nevén szólitották. Felháborodva tiltakozott a gyanusitás ellen és hivatalos hatalommal való visszaélés miatt feljelentést adott be a segédjegyző ellen.

A tárgyaláson aztán kiderült, hogy ónagyságát egyáltalán nem inzultálták. Ellenben a sulyos gyanuokok alapján elitélték a zokogó müvésznőt. Egyben kitiltották Nagyvárad és Biharmegye területéről.

Tegnap délután aztán kit lát *Kolontáry* János rendőrfogalmazó a rendőrségi folyosón? . . . Arany Gonda surran végig és menekül a rendőrtiszt elől.

— Várjon csak kérem, — kiált utána.

De ő, mint a megrebbent őzike tovább iramodott. A fogalmazó belefujt a vészsipba s egyszerre elállták a legények az összes kijárásokat.

A szép egeret megfogták a kapuban. Kiss István rendőr kapta el a fürge nőt, aki ezóta utazik illetőségi helye felé.

SÁRGA VESZEDELEM

A VÁRADI KORZÓ FELETT.

*

A vén, ráncos arcu Európa meg remeg, valahányszor fülébe kiáltja valaki a sárga veszedelmet. A mi virágos, törékeny, nyugati kulturánk sápadtan néz már évtizedek óta az Ural hegység fehér csucsáról az ázsiai sárga hegyek felé, ahol töméntelen milliók háborognak, a roppant vállukkal feszitgetik a kinai falat s minden évben felbug egyszer a riadalom az európai villanyos városokban:

— Fenyeget a sárga veszedelem! . . .

Alapjában véve ez neuraszténia, mert a sárgák száskahadától nincs mit félni. Elvégre is előbb alaposan megrostálná őket az oroszok villogó szuronyerdeje, még mielőtt felperzselhetnék a finom európai kulturát. De ez nem tartozik ide. Egyelőre kisded városunkban történik valami, ami vonatkozásban áll a sárga veszedelemmel. Persze nem véres és emberölő értelemben.

Az itt állomásozó cirkusz most éli virágkorát. Itt vannak a ponyvavilág primadonnái, a birkozók. A derék championok édesdeden enyelegnek a porondon, néha-néha szörnyü dühbe gurulnak az érdeklődés fokozására és ugy tekintenek reájuk a jámbor szakácsnék és kereskedőinasok, mint az emberi vadság és erő klasszikus képviselőire.

E vérszomjas gigászok között legelrettentőbb erejü *Waun Faun Schiu*, a kinai óriás, akit a szinlap ugy reklamiroz, hogy ő *a sárga veszedelem*.

Az előadások naiv publikuma nem is sejti, hogy ez a döbbenetes erejü és arcu cikloposz minő gyöngéd idegzettel bir és minő lázitóan jámbor müvészeti igényei vannak. Ezt csak a Rákóczy-ut korzóközönsége tudja, amely már napok óta élvezi Waun Faun Schiu különös passzióját. A müvészi hajlamu bajnok ugyanis beszerzett valahol egy régi gramafont még régibb lemezekkel. Lakása a Széchényi-szálloda emeletén van; napfényes időben megnyilik az ablak és kiárad rajta a recsegő jószág kántálása:

— Hej, Zimberi-Zombori szép asszony.

Majd megható népdalok is következnek, mint Sárga répa az ágy alatt; Kis kutya, nagy kutya . . . stb. stb.

Mindenesetre szép az óriástól, hogy enynyire lelkesedik a magyar zenéért, de talán megismerkedhetne a divatosabb, az ujabb darabokkal is.

Valamelyik lemezkereskedő kicserélné szivesen csupa tiszteletből is az ócska gépet. Mert ilyenek már csak falun rikatják a jó népet s ezt is csak vak koldusok hordják magukkal.

Egy kicsit antikulturális dolog, kedves Maestro ilyen gramafonnal tüntetni sárgasága mellett. Mert higyje el, hogy az ideigeink ellen intézett támadás sokkal jobban fáj, mint az a gondolat, hogy valaha elsöpör bennünket, fehér és keskenyöklü európaiakat az On fujtatómellü, öles vállu népe.

HUMOR.

*

ALKALMAS AJÁNDÉK.

A nagysága kimustrálja a fölösleges ruháit. A szobalány segit.

— Fogja, Róza, ezt a bluzt magának adom.

— Kezit csókolom, jaj de jó lesz, a Marcinak ugy is ebben tetszem legjobban.

*

ZENEBARÁT.

— Szeret ön zenét hallgatni?

— Sokkal szivesebben, mint hogy felakasszanak.

*

LOGIKUS BESZÉD.

— Uram, az én kurám valóságos csodát müvelt önnel. Ön egészen új ember, nem is a régi többé.

— Nagyszerü! Akkor hát, doktor úr, szivesked-jék a számláját is annak a másiknak megküldeni.

*

A DOHÁNYZÁS HATÁSA.

— Igaz, hogy a tulságos dohányzás feledékenyné teszi az embert?

— Igaz bizony. Én már hatodszor adok uraságodnak szivart s ön tökéletesen megfeledkezik arról, hogy engem szintén megkináljon.

*

VÁRAKOZÓ ÁLLÁSPONT.

Egy erősen kopasz úr bemegy a borbélymühelybe s nyiratkozni akar. Leül a székbe és vár. A segéd szintén vár. Az úr türelmetlenül rárivall:

— Mit vár? Lásson neki a hajamnak.

— Várom kremássan, mig kinő.

1682 korona nyakkendő adósság.

Érdekes árverési hirdetmény.

A gavallér öltözködésnek, grandsigneuri ruházkodásnak fokmérője a mellény és a nyakkendő. Két olyan elite darab ez az uri-ember garderob-jában mint — az előkelő és nemes márkáju parfüm, a nő toilette-szobájában.

— Nézd meg a nyakkendőjét vagy a mellényét és megtudod, hogy mennyit ad az elegáns öltözködésre . . .

Ezt a tételt nyugodtan föllehetne állitani, mert a nyakkendő szinének, mintájának, formájának megválasztása a legjobb bizonyitvány a választékosságra, a diszkrét tónusra, vagy a rikitó izléstelenségre. A férfi nyakkendőnek, azért emlitjük külön, mert most a nők is erősen favorizálják ezt a viseletet, nem is olyan régen, egész kultusza, sőt kulturája volt.

Az az árverési hirdetmény, amely tegnap jelent meg az egyik aradi lapban, ha más esetben népszerütlen, kellemetlen olvasmány is, most azonban egy eleven, izlést és gavallér öltözködést szimbolizáló divatlap. Egy igen szimpatikus és uri társaságokban szivesen fogadott fiatal aradi ügyvéd, H. S. dr jutott, bizonyosan a „klientura viszonyok" rosszasága folytán, abba a helyzetbe, hogy lakásában az adóvégrehajtó tett látogatást. Végrehajtó, adósság?! Édes Istenem, hát kinek nem volt már e kettőhöz

TELEFON 10-70. LIFT. TELEFON 10-70.
MODERN FOTOGRAPHIA DAJKOVITS
SPECIALISTÁJA Nagyvárad. Sas-palota.

szerencséje? Az aradi ügyvéd hitelezőinek lajstromában azonban szerepel egy olyan tétel, amiért Mangold-Kolos Béla, bizonyosan az elismerés oklevelét fogja feléje nyujtani. Ez a tétel ugyanis igy szól: Brachfeld Sigfried és fia budapesti cég, a nyakkendőkért 1682·40 korona követelés.

A nagyváradi elegáns férfiakat, a korzó finom lovagjait, akik oly szépen tudnak „szemezni" s akik ugy szeretnek tetszeni a fess, szines korzó szépeinek, — eheti most a sárga irigység, mert kinek van itt 1682 korona értékü nyakkendője? És ami még ennél is nehezebb valami, amiért még inkább irigykednek a váradi gavallérok, ki tudhatna itt ma egyszerre csak ugy 1682 korona adósságot csinálni — akár nyakkendőkért is . . .

Aki nyakkendőkre ilyen nagy sulyt és gondot helyez, az csak feltétlen gavellér lehet, akinek a nyakkendő-számlája ezerhatszáznyolcvankét koronát tesz ki, annak a garderobja nem is a végrehajtó kezére, hanem egy intim toillette-kiállitásra való.

Csak azt nem tudom még, ki a nagyobb gavallér, aki 1682 koronaáru nyakkendőt vásárol hitelbe, vagy akinek kevesebb nyakkendője van ugyan, de azt legalább — kifizette?

TOLLAT FOSZT
A HALÁLRAITÉLT ASSZONY.

Herpai Lajosné, a halálraitélt asszony nagyon csendes, szelid foglalkozást üz mostanában a nagyváradi királyi ügyészség szigoru, szürke fogházában. Tollat foszt rabtársnőivel együttesen a munkateremben. Csendes és szelid foglalkozás, amely mellett ellehet gondolkozni sok mindenről és magába lehet szállani a bünös embernek. Elmélkedhet és megbánhatja gonoszságát. Lehet, hogy éppen azért adták most ezt a munkát a férjgyilkos asszonynak.

Emlékeznek még olvasóink *Herpai* Lajosné esetére, aki gonosz és kegyetlen módon, ravasz tervszerüséggel megmérgezte az urát, hogy szabadon és korlátlanul a szeretőjéé lehessen. Szenzációs módon derült ki az ügy, amikor már eltemették a megölt férjet. A gyilkos asszonyt pedig ez év májusában halálra itélte a nagyváradi esküdtbiróság. A cinikus asszony nem tört meg az itélet sulya alatt. Nem lett beteg, nem roskadt össze, ezután is csak olyan csendes, szürke lakója maradt a fogháznak.

A haláltól mégis félt, vagy inkább nem akart még meghalni, tulságosan fiatalnak tartotta magát ahhoz. Az itélet után sokszor mondotta:

— Nem bánom, ha egész életemen keresztül is a fegyházban ülök, csak ne akaszszanak fel.

A fogházőrök vigasztalták, hogy majd megkegyelmez a király.

— Dehogy kegyelmez, kötélen fogok csüngni nemsokára.

De azért nem bánta meg tettél, sőt az összes vagyonát a szeretőjére akarta hagyni, pedig kis gyermeke van.

Eleinte sokat beszélt az itéletről és türelmetlenül várta, hogy mikor fog már eldőlni a sorsa. Azután megnyugodott, s ma már talán eszébe sem jut, hogy ő halálra van itélve. Nem is tünik fel, hogy a pár évre elitélt asszonyok között van egy, akire a kötél, vagy legjobb esetben életfogytig tartó fegyház vár. Sőt az utóbbi időkben egészen vidám, jókedvü lett. Tollfosztás közben, ha nem látják az őrök, vagy pedig meg van engedve a beszélgetés, ő tartja szóval a daróeruhás rabtársnőit, mulattatja őket és jóizüket nevet. Étvágya is van kitünő. Igy várja sorsának eldőltét.

Az iratok már junius óta fenn vannak a Kuriánál, azonban a Kuria a semmiségi panasz ügyében valószinüleg nem fog szeptembernél hamarab dönteni. Csak a kuriai döntés után jön majd a király kegyelme, mert valószinü, hogy ez is kegyelmet fog kapni, min t'a többi halálraitéltek, akikből mostanában nem fogyott ki a nagyváradi fogház.

HIREK

Tájékoztató.

Julius 13. Katholikus Népszövetség nyári mulatsága a Püspök fürdőben.

—

Csókolom a kezét

szép Nagyságos Asszonyom, tehát . . .

— Először is hagyjuk a bókokat, másodszor pedig ugyis tudom, mit akar kérdezni. De foglaljon helyet.

Ránéztem, azután pedig keresgélve jártattam körül a szemeimet a szobában. A nagyságos asszony mosolygott, látva a zavaromat. Én ugyanis a legjobb akarat mellett sem tudtam „helyet foglalni" El volt ott már foglalva, minden talpalatnyi hely. Hatalmas bőröndök, szétteritve a szoba padlóján. Az asztalok, divány és minden elfoglalható hely tele volt ruhával. Ezeket most mind el fogja nyelni a bőröndök hatalmas gyomra. Minden széken volt egy-egy kalap. függönyök leszedve, szőnyeg sehol, puszta és üres a ház tája, ellenben ennél nagyobb naftalinszag áradt szét a szobában.

— Megbocsát Nagyságos Asszonyom, hogy zavarom, de ennek már meg kell történnie. Ez az interju hozzátartozik az utazás előtti kellemetlenségekhez.

—

Hogy Sablonos, elcsépelt dolog erről beszélni? Nagyon igaz, de nem lehet előle kitérni. Mit szólnának az olvasóink, akik nyaralni mennek, ha nem irnánk a kellemes szép, boldog nyaralásról illő szellemes dolgot, és mit szólnának ismét csak az olvasóink, akik nem mennek nyaralni, ha nem irnánk a nyaralás ellen?

—

Csak folytassam? Tehát harmadszor mit szólnának az olvasóink, akik hazai fürdőkre utaznak, ha nem irnánk szép, meleg hangon a magyar fürdők mellett és nem kelnénk ki dörgedelmes cikkben a hazafiatlan nagyközönség ellen, akik a jó magyar pénzekkel teletömik az idegen zsebebet. És mit szólnának legvégül azok, akik a külföldi világfürdőkön élvezik a szép nyarat, ha személyi hirekben nem irnók meg róluk a nagy eseményt és nem fogadnók el a fürdői leveleket a kék tenger partjáról, vagy Északról, vagy a turisták eldorádójából, vagy akárhonnan . . .

—

Nem tartozik a nyilvánosság elé? De legalább azt mondja meg Nagyságos Asszonyom, hogy hol a „legérdemesebb" ma nyaralni?

— Mindenkinek ott, ahol éppen nyaral. És többet igazán nem beszélek, mert nem tudok pakolni és lekésem a fiumei gyorsat.

— De akkor mi lesz az én nyaralás iinterjummal, Nagyságos Asszonyom?

— Egyszerü dolog, irja meg az uborkaszezon nyaralási cikkének — hogy is mondjam — na igen, a kulisszatitkait, amit itt elmondott nekem.

— Köszönöm a jó tanácsot, mégis csak érdemes volt feljönnöm. És most kezét csókolom, jó mulatást, Nagyságos Asszonyom.

La—Ly.

—

* **A XII. országos katholikus nagygyülés** védőségét a püspöki kar tagjai közül ujabban Mailáth Károly gróf erdélyi püspök fogadta el a következő levél kiséretében:

Nagyméltóságu Elnök Ur!

Az Országos Katholikus Szövetségnek a társadalmi mozgalmak szervezésére irányuló hivatását, valamennyi között a legfontosabbnak tartottam. Mikor a keresztény világnézet ellen annyian és oly sokféle eszközzel rombolva dolgoznak, nem méltányolható eléggé az Országos Katholikus Szövetségnek a törekvése, melylyel hivatásának e legfontosabbikát a katholikus társadalmi szervezkedést erősiteni és előmozditani akarja.

Épen azért őszintén örvendek a XII. Katholikus Nagygyülés rendezésének, amiről Nagyméltóságodnak f. évi jun. 23-ról kelt becses sorai értesitenek.

Nemcsak magam akarok résztvenni e gyüléseken, de buzditani fogom papjaimat és hiveimet is, hogy minél számosabban jelenjenek meg.

Midőn a felajánlott védőséget a nagyméltóságu püspöki karral együtt készségesen elfogadom, egyuttal a költségek fedezésére 200 koronát utalványozok.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánitását.

Gyulafehérvárt, 1913. julius hó 3.

Mailáth s. k.
erdélyi püspök.

* **Uj biró.** A király *Poynár* Sándor nagyváradi törvényszéki albirót birává nevezte ki. A kinevezést a mai hivatalos lap fogja közölni.

* **Kinevezés.** A pénzügyminiszter *Kuti* József székelyhidi adóhivatali pénztárnokot a VIII-ik fizetési osztályba léptette elő, *Fényes* Lajos nsgyváradi adóhivatali tisztet a IX-ik fizetési osztályba adóhivatali főtisztté nevezte ki. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr *Móczár* József nagyszalontai főgimnáziumi tanárt a beregszászi főgimnáziumhoz helyezte át. A nagyváradi kir. itélőtábla elnöke *Tóth* Lajos végzett joghallgatót dijas joggyakornokká nevezte ki.

* **Magyar név.** *Ébert* Béla nagyváradi premontrei tanár nevét belügyminiszteri engedélylyel *Erődi*-re változtatta.

* **Az uszoda tervpályázata.** Az uszodaterv elkészitésére meghirdetett pályázatra négy ajánlat érkezett be Nagyvárad városához, amelyeket a biráló bizottság holnap, hétfőn délután 4 órakor vizsgál meg a városházán. A tervpályázat birálóbizottságának tagjai: a kereskedelemügyi miniszter részéről *Varró* Domokos kir. müszaki tanácsos, a földmivelési miniszter részéről *Papp* Elemér nagyváradi kulturmérnökség főnöke, az országos mérnök egyesület részéről *Medgyaszay* István budapesti épitész rendes és *Gyenes* Lajos póttag; Nagyvárad város részéről pedig *Kőszeghy* József városi főmérnök, *Tabéry* Armin vizszab. igaz-

gatófőmérnök és *Sztarill* Ferenc épitész. A beadott ajánlatokat ugy müszaki szempontból, mint olcsóság és jövedelmezőség szempontjából veszik elbirálás alá.

* **Szerelmi bánat.** *Kiss* Piroska 23 éves hajadon tegnap délután kiment a Nagytemetőbe és édes anyja sirján megivott egy üveg szublimát oldatot. A kimerült idegzetü leány azt mondotta, hogy szerelmi bánatában akart meghalni. A mentők beszállitották a közkórházba. Állapotta kétséges.

* **Eljegyzés.** *Orbán* Sándor m. kir. honvéd vivómester, a hadapródiskola tanára f. hó 9-én eljegyezte *Hamvassy* Erzsébet urhölgyet.

* **A vadászati jog bérbeadása.** Nagyvárad városa a város vadászterületét bérbeadás által értékesiti. Bizonnyára akadnak árverelők Nimródjaink között, akik áldoznak a sportra, mert valami nyereségre ugy sem számithatnak a bérletből. Az átvevésre a következő hirdetményt adták ki:

A város tanácsától nyert megbizás folytán a Nagyvárad város tulajdonát képező várad-olaszi, Várad-Ujváros és várad-velencei vádászterületeken gyakorolható vadászati jog bérbeadása céljából a f. évi julius 28-án d. e. 10 órakor a városház bizottsági termében nyilványos árverést fogok tartani. A bérleti idő kezdődik 1913 évi agusztus hó 1-én és tart 1919 évi julius hó 31-ig. A kikiáltási ár 600 korona, a bánatpénz 200 korona, mely utóbbi készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban az árverés megkezdése előtt az árverési küldöttség elnökénél teendő le, vagy pedig zárt ajánlathoz csatolandó. Ajánlatot szóval vagy irásban zárt ajánlat utján lehet tenni. Azon körülményt, hogy ajánlattevő az árverési feltételeket is ismeri és azokat magára nézve kötelezőnek elfogadja, ajánlattevő a zárt ajánlatba világosan kitenni köteles. Nagyvárad, 1913 jul. 11-én. *Komlóssy* József, tanácsnok, árverési küld. elnök.

* **Izgalmas hajsza.** *Karácsony* Mózes rendőrnek izgalmas hajszája volt tegnap délután. A Baross-utcán *Klein* Árpád bérkocsis fejbeütötte *Szabó* István postakocsist, ugy hogy ezt a kórházba kellett szállitani. Klein elmenekült és a rendőr egy órai hajsza után fogta el. Megindult ellene az eljárás.

* **Eladott erődités-tervek.** A brünni Ludove Noviny részleteket közöl arról a kémkedési ügyről, a melynek főszereplője Beuerle mérnök és családja volt. Beuerle kiszolgáltatta a lavaranei erődités terveit egy idegen hatalomnak. A mérnök családja Brünnben lakott és igy gyüjtötte össze azokat a rajzokat és terveket, melyeket jó pénzért eladtak. A rendőrség már julius 8-án letartóztatta a mérnököt, utána a feleségét, mig 20 esztendős fiának, a kinek szintén része volt a kémkedésben, sikerült megszöknie. Vezérkari tisztek megjelentek a mérnök lakásán, házkutatást tartottak és ez alkalommal igen sok katonai rajzot és térképet találtak. A mérnöknek hét szobás lakása volt, a melyben hatvanezer koronánál nagyobb értékü ékszert találtak, továbbá negyven takarékkönyvet egyenkint ezer korona értékben. Ugy látszik, hogy a legfontosabb tervrajzokat a mérnök fia magával vitte. A kémkedés által okozott kár egymillió koronánál nagyobb.

* **Öngyilkos cselédleány.** Szentpéterszegen tegnap délelőtt a megáradt Berettyóba vetette magát Balog Zsuzsánna cselédleány s belefulladt. Balogh Zsuzsánna a szomszédos Berettyóujfaluban volt szolgáló az egyik kereskedőnél. A kereskedő a napokban észrevette, hogy nagyobb mennyiségü pénze eltünt s rögtön a cselédre gyanakodott. Vallatóra is fogta a leányt, de az nem ismerte be, hogy ő lopta volna el a pénzt. A kereskedő erre csendőrszuronyok között kisértette cselédjét a berettyóujfalui községházára, de itt is csak tagadott mindent. Pár óra mulva kiderült, hogy nem a leány lopta el a kereskedő pénzét. A cseléd azonban nagyon szivére vette az esetet s pénteken otthagyva a kereskedőt, hazament szüleihez Szentpéterszegre. Otthon többször hangoztatta, hogy nem fogja tulélni azt a szégyent, hogy őt „egy zsidó csendőrökkel kisértette s ártatlanul megvádolta". Szombat reggel kiment a közel folyó Berettyóhoz s a vizbe vetette magát. A megáradt folyóból csak tegnap reggel tudták kifogni a hullát Bakonszeg határában. A boncolást foganatositották és még tegnap délután eltemették a leányt.

* **Uj szenzációk a Vigadóban.** Vasárnap és hétfőn szenzációs külföldi ujdonságokat mutat be a Vigadó mozgószinház. A világhirü Gaumont-gyár remekei ezek a filmek, amelyek mindegyike vonzó, rendkivül érdekes és kitünően sikerült müvészi felvétel, szereplői a francia szinpadok ünnepelt alakjai. Kiemelkedik a gazdag müsorból „A közös sir" társadalmi dráma 2 felvonásban. A francia szellemesség nagyszerü terméke a „Hoppon maradtak" 1 felvonásos vigjáték. Ezenkivül érdekfeszitő mexikói életkép, francia bohózat és orosz utirajz van müsoron.

* **Apagyilkosság Biharon.** Tegnapelőtt este borzalmas gyilkosság történt a szomszédos Bihar községben. *Tarr* Sándor odavaló legény megölte az apját idősb *Tarr* Sándort. Az öreg izgága ember volt, aki sok pénzt költött korcsmázásra. A minap Nagyváradon jártak, ahol az öreg pénzt vett fel egy bankban. A pénzzel korcsmába ment és a fia hiába kérte, hogy adja át a neki járó összeget, amire szüksége van. Az öreg egy fillért sem adott. Veszekedve mentek hazafelé szekéren. Otthon azután kitört a vihar, apa és fia fejszével rontottak egymásra és mielőtt az emberek megakadályozták volna, a fiu három hatalmas fejszeütéssel leteritette az apját, aki holtan terült el. A gyilkos fiu jelentkezett a csendőrségen, ahonnan beszállitják az ügyészségre.

* **Operett-est a Fekete Sasban.** Ma, vasárnap este ismét ritka élvezetet nyujt a honvédzenekar a Fekete Sas kávéházban a közönségnek. Az egész programmot a legjobb operettekből állitották össze. Az érdekes müsor a következő:

1. Induló Tatárjárás c. operettből, Kálmán. 2. Keringő Éva c. operetből, Lehár F. 3. Nyitány Orfeus a pokolban c. operettből, Offenbach. 4. Nagy egyveleg Gésák c. operettből, Sidney. 5. Keringő Szép Riszette c. operettből. Fall L. 6. Egyveleg Cigánybáró c. operettből, Strauss J. 7. Nyitány Trenck báró c. operettből, Albini. 8. Egyveleg Rip van Winkle c. operettből, Planquette. 9. Keringő A királynő csipkekendője c. operettből, Strauss. 10. Egyveleg Dollárkirálynő c. operettből, Fall L.

* **Csak egy hajszálon függ a csecsemő élete,** ha emésztése nincsen rendben. Éppen ezért ne mulasszon el gyermekének idejekorán Nestlé-lisztet adni, ami által a jövőre nézve magát csak sulyos fájdalmaktól és szemrehányásoktól óvja meg. Próbadobozokat és tanulságos röpiratot a gyermeknevelésről teljesen dijtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse 127.

Kertész S. Sándor

női divatáruházában

Kossuth-utcza elején

Meglepő olcsó és szolid árban

szerezhetők be az összes nyári ujdonságok.

Szép grenadinok, Eponges, vásznak, lüszterek, szádák és még más mindennemü nyári sima és ternó kelmék, mosó áruk a legmegbizhatóbbak. **Napernyők.**

M. kir. államvasutasok kedvezményes szállitója, szabot árakból 10 % engedmény.

Legszebb menyasszonyi kelengyék.

Telefon 1030. Telefon 1030.

x **Szenzáció a Korona kávéházban.** Ma és minden este a Korona kávéházban egy országos hirnevü női zenekar hangversenyez a legujabb ének és zeneszámokkal naponta változatos müsorral. *Biró* Irénke és *Báthory* Adél karmesternők vezetése alatt, a társulat tagjai elsőrangu erőkből van összeállitva u. m. *Biró* Irénke csellóművésznő, *Kőváry* Józsa priménekesnő, *Báthory* Adél zongoramüvésznő, *Földesy* Lili kitünő harmonista, *Füredi* nővérek dob és hegedű művésznők és *Várady* Franciska nagybőgősnő, a társulat magánszámokkal is szórakoztatja a n. é. közönséget, a hangverseny kezdete este 8 órakor. Szabad bemenet. Szives párfogást kérnek Biró Irénke és Báthory Adél karmesternők

Vigyázni tessék, hol vásároljon e hóban olcsón és jó árut. Egy waggon befőző cukrom érkezett mig a készlet tart kilója 88 fillér Aszódi 8 féle zamatu mágnás pergelt kávéi, melyhez hasonló nem létezik 1/4 kiló 1 10. Saját darálásu por cukor 1 kiló 90 fill. 1 kiló Hollandi csokoládé 2·10, 1/4 kiló erő és hizó kákáó 1 kor. Brassói első rendü szalámi 1 kiló 4 50, valódi Ementháli sajt 1 kiló 280, finom liptói turó 1 kiló 1·90. Tisztelettel meghivom a bevásárló közönséget Kossuth-utcai fő üzletembe. I. fiók Kert-utca, II. fiók Rákóczi-ut Kis Dávid tőzsde mellett. Aszódi trieszti kávé és tea közvetlen behozatala cukorka és csokoládé nagykereskedő.

* **Házvezetőnőnek** ajánlkozik helyben vagy vidéken egy fiatal urinő, ki minden háztartási teendőkben jártas. Cim megtudható a kiadóhivatalban.

x **A zeneszedvelő közönség** szives figyelmét felhivjuk, Hamza Jenő primás ujonnan szervezett 12 tagu bandájára, mely esténként a Fekete Sas kávéházban a szebbnél szebb nótákkal szórakoztatja a közönséget. Prágai különlegességekből összeállitott nagy szinházi vacsora K 1 20, kicsi 80 fillér.

Valódi **Chassala szandálok,** amerikai **tennis cipők** és szabadalmazott **tennis ingek** kizárólag

REICHARD áruháza

cégnél kaphatók.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad Rákóczi-ut 20. (Lévai M.-féle házban.) Javitások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a legegyszerübbtől a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tüzmentes vasajtók, sirkeritések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktüzhelyek. Lev.-lap hivásra azonnal megjelenek.

x **Különlegességi** cukorka- és csemegeüzlet csak egy van városunkban, *a cukorka bonbonniére* a Bémer-téri korzón, hol sem kávé, sem füszer szag nem járja át a cukorka és csemege különlegességek izét. Ezért mindenkinek saját érdeke egészségi szempontból is, hogy szükségleteit ott szerezze be. Finom kiszolgálás és olcsó ár. Tisztelettel *Benedek Testvérek* tulajdonosok.

x **Klein Vilmos és Társa** üzlete ismét megnyilt Rákóczy-ut 18. Meglepő olcsó és szolid árban szerezhetők be finom férfiingek á 2·—, lábravalók 1·—, gyermek-kötények —·50, gyermek harisnyák —·24, 12 drb finom batiszt zsebkendő 3·—, férfi és gyermek sapkák már —·36 fillértől, női keszytyük —·18 fillértől, vászoncipők —·60 ftől. Mindezeken kivül kaphatók férfi és női harisnyák, női clott lüszter és vászon kötények, férfi és női esőernyők, clott és siffon szoknyák, bőr és acél áruk és sétabotok nagyválasztékban. Nagyobb mennyiségü legujabb öngyujtót —·50 fillérjével árusitjuk ki.

x **Két jogász sétál a városban,** szemben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltünik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhet be mindenki *Nagy Sándor* férfi divatruha kereskedésében a *Zöldfa-utcán*, passagé-kapu mellett

x **A városban** számtalan esetben lehet csoportosulásokat látni, amint a hölgyek tanácskoznak egymás között azon a hallatlan olcsó árban forgalomba hozott **harisnya és keztyü cikkeken,** amit **Ungerleider Salamon** harisnya és keztyü áruháza árusit Nagy-Váradon, Szent János-utca 4. sz. alatt.

x **Ismét megérkeztek** elegáns modellkalapok UJHELYI RÓZA Rákóczi-utcai üzletébe, finom gyászkalapok és fátyolok is kaphatók. Telefon 130 sz.

x **FELHIVJUK** a nagyérdemü hölgyközönseg szives figyelmét a **most megnyilt Rácz és Vass női divatszalonban** készülő eredeti **angol kosztüm** és **felöltőkre.** Mérsékelt árak. **Nagy Sándor-u. 17.**

x **Erdekében áll,** hogy megrendeléseivel felkeresse *Biró László és Tsa* uri-, női- és papi szabókat. Meglepő olcsó árak, modern szabás, elsőrendü munka Sal Ferenc-utca 17. Telefon 832 sz.

* **A kocsitartó** közönség szives figyelmét felhivjuk ÜVEGES JÁNOS kerékgyártó munkáira Báthory-u. 9. sz. **Jutányos árak.** Meghivásra azonnal megjelenek.

* **Téli ruhákat** u. m. bundák, szőrme és plüs kabátokat, szőnyegeket stb. nyári gondozásra elvállalunk felelősség mellett **javitással** együtt *Hatvany* és *Szentmiklósy* szücsök, Nagy Sándor-u. 1.

x **Zombor Sándor** sebész-orvosi müszer, kötszer és testegyenesitő gépek készitője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villany erőre berendezett mühelyében készit mindenféle fémcsiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos-árban, levelekre válasz.

Értesités.

A mai naptól kezdve házhoz szállit a **Schlauch-téri kioszk** mindennap **jegeskávét** és **fagylaltot,** kisadag fagylalt **24,** nagyadag fagylalt **30** és jegeskávé **30** fill. Megrendelések naponta bármely órában el lesznek intézve. MAGYARI BÉLA hirneves cigányzenekara szórakoztatja a n. érd. közönséget ünnep és vasárnap.

* **Kossuth-utca** 12. sz. ház emeletén háromszobás utcai lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **Okleveles tanitónő** — mérsékelt dij mellett — órákat ad *iskolai tantárgyakból*, valamint *zongora* és *hegedüből*, akár saját lakásán, vagy pedig házhoz járva. Kivánatra tanit *rajzot* és *olajfestést* is. *Lakatos-utca 11. sz. a.*

Elsőrendü modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

szinházi és hölgyfodrász

szemben a szinházzal.

Telefon 1076. Telefon 1076.

* **Kossuth-utca** 6. sz. ház emeletén a Körös felőli oldalon modern háromszobás lakás mellék helyiségekkel november 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

* **Ingatlan eladás.** Nagyteleky-utca 31. ezám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

x **Utasok,** Félix- és Püspökfürdőkbe menni szándékozók figyelmébe ajánljuk Serác Aurél sörcsarnokát (Váradvelencei állomásnál) hol a közönség kényelmére modern nyári fedett terrasszok állanak rendelkezésre, amelyekben naponta frissen csapolt Dréher-sör és dupla maláta sör, kitünő borok, izletes hideg és meleg ételek kaphatók.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett electrotechnikai vállalata Nagyvárad, Sazàr épület, szinház oldal.

Telefon 525. Telefon 525.

x **Az „Erdélyi Kereskedelmi és Automobilforgalmi r.-t."** itteni fiókja junius hó 1-én *Kórház-utca 6. sz.* alatt modernül berendezett, ujonnan épülő GARAGE ÉS JAVITÓMÜHELYT nyit meg. A garage és javitómühely felszerelése és kiállitása minden követelményeknek megfelelő lesz. A társaság eme uj vállalkozása automobilista körökben á talános megelégedést kelt, annál is inkább mivel Nagyváradon és az egész megyében ily szakszerüen berendezett garage és javitómühely az autotulajdo osok között régen érzett köszükséget pótól.

* **Hölgyek kényelmére** bevezette a telefont, hogy a fürdő szezonra gyorsabban lehessen hölgyeinknek a megrendeléseket feladni a *Mille Juliette* füző-teremnél Nagyvárad Szinház-u. 4. Emke mellett. **Készit:** legujabb divatu füzőket, haskötőt, melltartót, egyenestartót stb. *Állandó nagy raktár füzővédőkben.* Telefonszám 827.

x **Szandál** 20—25 számig 2 korona; 26—28-ig 2 K 60 f., 29—34-ig 3 K 20 f., 35—42-ig 4 K., Vászon cipő 35—42-ig 1 K-tól kezdve szürke és barna szarvasbőrből, női fél cipő 6 kor., női parti fél cipők 3 koronától kezdve Feketénél Szent János-utcán, Kis-pipa mellett.

x **A Betfiai barlang titka** már fel van fedezve, de az is nyilt titok, hogy játékot, ajándéktárgyat és egyébb bazárcikket a legjobban a **Párisi bazárban** a Sas alatt lehet vásárolni.

* **CSODASZÉP,** friss, idei termésü csemegeszőlő! Őszibarack, cukordinnye, ausztriai idei alma, friss paradicsom stb. Kitünő hegyi borok, kőbányai **szalon és maláta sörök.** MERTZ NÁNDOR csemege üzletében, Körös-utcza. Telefon 448 sz.

Vigyázat!!

DIÓSY SOMA

(DIÓSY MISKA)

CIMFESTŐ, ZOMÁNCTÁBLA KÉSZITŐ

EMKE és PANNONIA KÖZT

ROSENZWEIG MIDERES MELLETT VAN

TELEFON 839 SZ.

Kossuth-utca 2 sz. házban a volt Tóth Zsigmond féle **üzlethelyiség** azonnal kiadó. Értekezhetni a Polg. Tak.-pénztárnál

OCCASSIO ELADÁS

a tavaszi idényre

Tátray Gusztáv

kézimunka üzletében

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783. :: Telefon 783.

Olcsó gyógykurák itthon.

Idegesség, gyomorbélzavarok, gyengeségi állapotok gyógyitása edző vizgyógymódokkal Nőibajok, szivbajok, érelmeszedés ellen szénsavas fürdők, **moor, sósfürdők.**

Nem kell okvetlen gyógyfürdőbe utazni, mert Nagyváradon is tarthatók a gyógykurak.

Dr Rácz Ödön sanatóriumában

Szilágyi Dezső-u. 7. Telefon 639. Bejáróknak egész nap nyitva. Benlakóknak olcsó pensio.

TÓTH JÓZSEF

épület és műbutor asztalos Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 12. Lakatos-ház.

A legjutányosabb árszámitás mellett készit mindennemü épület portál és műbutorasztalos munkákat, valamint javitásokat a legizlésesebb kivitelben.

Tervek- és költségvetésekkel dijtalanul szolgálok.

Engel Dezső

vizsgázott fogtechnikus

Lakását Bémer-térre (EMKE kávéház emeletére) helyezte át.

x **M. kir. Nagyváradi honvédzenekar hangversenye az Európában.** Az «Európa» nagyszálloda gyönyörü kerthelyiségében ma a 4-ik honvédezred zenekara hangversenyez fél 5-től fél 9 óráig — a hangverseny után Rácz Jóska teljes zenekara szórakoztatja a n. é. közönséget. — Kitünő magyar konyha, kőbányai sör és saját termésü borok, szolid és lelkiismeretes kiszolgálás.

x **Gyakorlott** férfi fehérnemü varróleányok állandó alkalmazást nyernek *Pfaff Kálmán* cégnél, ugyanott egy **pénztárnoknő** is felvétetik.

Az Alkotmányt

megveheti naponta, vagy előfizethet ti, ugyanitt az

„Élet“, „Nagyasszonyunk“ „Zászlónk“ és **„Kis Pajtás“**-t

a

Hegedüs Hirlapirodában

Rákóczi-ut 5. — Telefon 1301.

Utazó bőröndök, utazási czikkeket legjobban és legolcsóbban

STERNBERGNÉL,
Szent László-tér 2. sz.

IRODALOM

Az Élet c. szépiredalmi képes hetilap folyó év julius 13-iki számában Török Gyula folytatja Zöldköves gyürü c. regényét, Elekes Loránt elbeszélést ir, Lampérth Géza pedig a Lelkek ébredése cimen rajzol két érdekes jelenetet Bessenyeiék irodalmi renaissanceáról. Cikket irtak Sztrakoniczky Károly A világjáró magyar drámákról, Tóth Jenő pedig India forradalmáirairól, verseket Sik Sándortól, Szalay Mátyástól és Pokorny Margittól találunk. Ezenkivül még a rendes heti rovatok és aktuális illusztrációk teszik élénkké és elevenné Az Élet a legujabb számát. A Tiszántul előfizetői az Életet kedvezményes áron kapják.

FODOR L. LAJOS

VIZSG. FOGTECHNIKUS

(Nagyvárad, Rákóczi-ut 9. sz. Barcs-ház. Telefon 865.)

Végzi a FOGÁSZAT körébe eső összes műveleteket a MODERN FOGÁSZAT és FOGTECHNIKA LEGUJABB VIVMÁNYAI szerint, LEGMESSZEBBMENŐ KEZESSÉG MELLETT. IDEGÖLÉS, FOGTÖMÉS, FOGHUZÁS TELJESEN FÁJDALOM NÉLKÜL.

VILLAMOS MEGÁLLÓ.

Telefon 865. Telefon 865.

„NYILTTÉR“

KORN és SCHUBERTH

toilet- és divat festőművészek

megérkeztek.

Műterem: ERZSÉBET-LIGET INCZE-VILLA.

Ujdonság! Ujdonság!

Bármilyen kalapok és napernyők különleges művészies mosható festékkel leendő megfestése.

Irodai órák: **reggel 8—9-ig**
« « **délután 2—3-ig**
« « **este 7—9-ig**

Szülők figyelmébe!!!

ajánljuk a **„DONÁT-féle ker. magántanfolyamot“** ahol mindazon tanulók, a kik az iskolában nem tudták a kereskedelmi tantárgyakat elsajátitani, okvetlenül — különös kipróbált módszer alapján — a kereskedelmi életben szükséges tudományt megszerezhetik. **Különösen** kiemeljük, hogy a kereskedelmi tantárgyakban: ugymint **„egyszerü és kettős könyvvitelben, magyar és német levelezésben, ker. számtanban, váltótanban“**

érettségire is előkészitünk.

Junius hó 1-én az összes tantárgyakban különösen **gyors-, gép- és szépirásra**

uj tanfolyam kezdődik.

Egész nyáron át nyitva. — Beiratások naponta! A tanfolyam vezetője:

DONÁT KÁROLY

Szabadság-utca 3.

FOGAKAT

Ép gyökerek bennhagyásával művészi kivitelben szájpadlás nélkül is készit kitünő hirnevü

vizsgázott

Fogtechnica

Özv. **Dr. DEÁKNÉ**

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

Fekete Sassal szemben

Hungária borozó (büffé) megnyillott

Rimanóczy-u. 4. sz. alatt

Royallal szemben, szolid női kiszolgálás,

nyitva éjjel-nappal.

Finom hideg ételek és italok, külön termek rendelkezésre. A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Ösztreicher József

vendéglős, a szalon kávéház volt tulajdonosa.

SPORT

Ungvár helyett Kassa.

A mai football mérkőzések.

A NAC mai vasárnapi footballprogramja váratlanul szenzációs változás alá esett. A szövetség határozata folytán dr *Fráter* Pál kerületi elnök sürgönyileg értesitette a Kassai AC-ot, ugy hogy ennek csapata mára ideérkezett és ma délután fél 6 órakor küzdelembe is bocsátkozik a NAC csapatával A KAC csapata egyike a vidék legjobb csapatainak.

A NAC-ot meglepetésszerüleg éri a rendkivül erős ellenfél megjelenése, de azért azzal a lelkesedéssel megy a küzdelembe, amely különösen az erős ellenféllel szemben mindig áthatja. A mult heti szép eredménye alapján a siker reményével veszi fel a szép harcot. A mai mérkőzésnek különösen fontos jelentősége van. A győztes ugyanis bekerül a Budapesten megtartandó döntő mérkőzésbe, ezért mindkét csapat különös ambicióval fog igyekezni a győzelem elérése után.

A mérkőzést, mely délután fél 6 órakor kezdődik, Sugár István ismert fővárosi szövetségi biró fogja vezetni.

Előzőleg a NAC—NSE ifj. csapatai majd a NAC II.—Egyetértés csapatai tartanak barátságos mérkőzést.

Pénztárnyitás délután fél 2 órakor, a helyárak rendesek.

TÁVIRATOK

A fiumei kormányzó megbizatásai.

Fiume, jul. 12.

A belügyminiszter ma értesitette a fiumei kormányzót, hogy az összes jogokat reá ruházza. A kormányzó e szerint a város összes autonom jogait egyedül gyakorolja. Minden tanácsi és bizottsági ügyeket teljesen saját felelőségére intézi el a kormányzó.

—

Románia Bulgáriában.

Páris, jul. 12.

(Saját tud.) Bukaresti értesülés szerint Románia átlépi a bulgár határt és a katonaság nem fog megállani Szófiáig. Károly király Szófiában akarja diktálni a béke föltételeit.

—

Danew nyilatkozata.

Szófia, jul. 12.

A szobranje mai ülésén Danew beszédet tartott, melyben kijelentette Bulgária, hogy Oroszország döntését elfogadja.

—

Nem ölték meg Ferdinándot.

Berlin, jul. 12.

Bulgáriában a legnagyobb felháborodással tárgyalják az a hirt, mely Romániából kelt szárnyra hogy tudniillik kitört a forradalom és megölték Ferdinánd királyt.

—

Utban az orosz hadi flotta.

Pétervár, jul. 12.

Oroszország feketetengeri hadiflottája Sebastopol előtt áll.

—

Megcáfolt rémhirek.

Budapest, julius 12.

(Saját tudósttónktól.) A Magyar Távirati iroda jelentése szerint Szófiában mit sem tudnak az elterjedt rémhirekről. A kósza hirek alapját a nehéz távirati összeköttetésnek és az uralkodó izgatott hangulatnak tulajdonitják.

—

Románia háborut akar.

Athén, jul. 12.

Oroszország, Anglia és Franciaország támogatása mellett lépéseket tett Athénben, Belgrádban, Szófiiában és Bukarestben a béke érdekében. Románia azonban kijelentette, hogy a békét a harctéren kell elintézni.

—

A balkán helyzet az orosz minisztertanácsban.

Pétervár, jul. 12.

Az orosz minisztertanács legközelebb ülést tart. Az ülésen egyedül a balkán helyzettel foglalkoznak.

—

A külügyminiszter állása megingott.

Berlin, jul. 12.

Jól értesült körökből jelentik, hogy a külügyminiszter állása megingott. A külügyminiszternek a balkáni állapotok kérdésében elfoglalt álláspontja miatt kell távoznia. Egyes körök már tudni vélik, hogy ki lesz az uj külügyminiszter. A legerősebben tartja magát az a hir, hogy az uj külügyminiszter Tisza István gróf lesz.

Regényesarnok.

AZ ELHAGYOTT RÓMA.

Történeti elbeszélés.

Irta **Dús László.**

(Folytatás.) 67

A koros asszony a nő szavaira eltávozott és csakhamar felgyultak az épületben a gyertyák és világosság támadt a nő mögött a szobában.

Dante Aliqhiesi előlépett a rózsák mellől.

— Madonna! szólt zengzetes hangon a költő, — tisztelőd áll előtted.

A nő mosolyogva nézett végig Dantén.

— Már azt hittem, Róma nem küld ma virágot! — válaszolt a nő és kellemesen csalódtam.

Dante meghajolt.

— Nem vagyok római, Madonna, firenzi vagyok.

A gyönyörü nő arczán pillanatra felhő lebbent át.

— Nem vagy római? — kérdé a nő, — mi hozott ide a Szigetre?

— Nem a sziget hire, amiről semmit sem tudok, hanem a fájdalom, ami hazám elvesztése felett borult szivemre. Enyhülést keresve bolyongtam, Madonna, igy jutottam a Tiberis partjára, és a te tekinteted, szépséged, büvös varázsu mosolyod megvígasztalt, Madonna!

A nő mintha valami kinos nyomás alul szabadult volna fel, mosolyogva nézett a férfira és válaszolt:

— Derék idegen, jöjj és légy az én vendégem.

Sicario Banda Dantéhez lépett és sugva szólt:

— Menekülj innét, idegen, én majd segitlek.

— Miért? — kérdé Dante.

— Halál vár reád! — sugta a másik.

— Ki vagy te, hogy igy beszélsz? — kérdé Dante.

Utközben elmondom.

A gyönyörü nő észrevette a sziciliai suttogását, oda fordult Dantehez és szólt:

— Jöjj hozzám, idegen! — ugy látom, eléggé választékosan vagy öltözve, szavaid csengése és bátor fellépésed feljogositanak arra, hogy a terembe kisérj és e célból karodra végy.

A sziciliai lehorgasztott fővel követte őket és magában mormogta:

— Ismét kevesebb lesz egygyel!

Magyarázatul föl kell emlitenünk, hogy időközökben a Tiberis hullámai egy-egy holttestet ringatva, siettek a tenger felé, a halászok e holttesteket kifogták és bevitték Rómába a prefecturára. A prefecturán megállapitották, hogy a római előkelő vagyis patricius családok valamelyikének tagjai és hogy ugyan egy helyen, a szivbe döfött tőr, okozta halálukat.

A legelső halott Amadeo Colonna volt, ugy következett utána Tomasinó Torlonia, Eusebio Pamphili, Dionisó Barberini és még többen.

Mi más volt most a terem, ami egykor Vénus temploma, néhány éve Andre Pitaus müterme volt? — A falak köröskörül, középig a földtől vagy inkább padozattól, finom deszkázattal voltak boritva és ezenfelül Amor isten szerelmi kalandjaiból elesent freskók födték egészen a menyezetig. A menyezetről három velenczei üvegcsillár árasztotta a fényt szerte viaszgyertyákkal rakva alulról felfelé s igy csucsban végződtek azok, mig a falakon ötös aranyozott tartókban égtek a gyertyák köröskörül.

A terem közepén hideg ételekkel rakott, fehéren teritett asztal görnyedezett, közben kristály poharak között arany serlegekben gyöngyöző bor tarkállott.

— A serlegeket szolgáló leányok hordták köröskörül és öntötték a kristálypoharakba.

Az asztalfőn aranyozott trón állott, arany virágokkal kivarrott bibor bársony-szőnyeggel leteritve.

Mikor a két férfi a terembe lépett a ház urnője kiséretében, a nő levetette palástját, amelyet a koros asszony vett át és oda ült a leteritett trónra, kristálypoharat vett fel, melybe bort töltetett és fölemelve azt igy szólt Dantéhoz.

— Hiredből ismerlek, Dante Aliqhiesi, és most örvendek, hogy szinről-szinre láthatlak, költeményeid büvös erővel ragadják meg szivemet, ime! e pohárt érted üritem!

És magasra emelve a kristálypoharat, intett vendégének, hogy példáját kövesse.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI POSTA.

Elégtétel egy tisztviselőnek cimü hirünkből sajtóhiba folytán kimaradt cikk cime, melyre a hir vonatkozott: »Megvert tövényszéki jegyző.«

KÖZGAZDASÁG

A Népszövetségi Hitelszövetkezet első féléve. A Katholikus Népszövetség kebelében alakitott Népszövetségi Hitelszövetkezet most zárta le első félévét. A napokban tartott igazgatósági ülés foglalkozott az első félévi mérleggel s legnagyobb megelégedéssel vette tudomásul, — hogy a hitel-szövetkezet már első félévében a legszebben megvalósitotta a hozzáfüzött reményeket. Az első félévben a felszerelésekből kétszer annyit irtak le, mint amennyit kellett volna. Hozzáirták minden betevőnek az esedékes kamatját, leirták a költségeket s ennek dacára mindezeken felül több mint 200 korona fölösleg mutatkozott. Ennek jelentőségét akkor érti át igazán mindenki, ha tudja, hogy a Népszövetségi Hitelszövetkezet *most sem szed adósaitól többet tiszta nyolc százalék kamatnál.* Igaz, hogy viszont ilyen olcsó kamatláb mellett a szövetkezet csak feltétlenül biztos helyre ad pénzt, többszörös fedezet mellett. Az igazgatóság örömmel vette tudomásul a jelentést s a vezetőségnek, *Kiss* Bertalan elnöknek, *Székely* Lajos könyvelőnek és *Zöldy* Bertalan pénztárnoknak jegyzőkönyvileg fejezte ki elismerését buzgó és önzetlen fáradozásukért. Itt emlitjük meg, hogy a Népszövetségi Hitelszövetkezet *jövő év január 1-én második évtársulatát kezdi meg.* A Népszövetség igazgatósága már most kéri a tagokat, lépjenek be minél tömegesebben a második évtársulatba is, ajánlják ismerőseik körében pártolásra ezt az egyre jobban megizmosodó keresztény intézményt. Már most lehet előjegyezni a második évtársulatra a Népszövetségi Hitelszövetkezet helyiségében a hétfő és csütörtök délutáni befizetések alkalmával. Legyen a második évtársulat még erősebb az elsőnél. A Hitelszövetkezet igazgatósága megbeszélte a Népszövetség egy ujabb gazdasági akciójának előkészitését is, amely hivatalos lesz Nagyvárad város keresztény közönségét gazdasági téren még jobban önállósitani. Ezzel a tervvel az ősszel fognak a nagy közönség elé lépni.

—

Gabona üzlet.

Októberi buza — — —	11.24
Buza 1914. áprilisra — —	11.75
Októberi rozs — — —	8.92
Juliusi tengeri — — —	7.60
Aug. tengeri (1913) — —	7.80
Tengeri 1914 májusra — —	7·26
Októberi zab — — — —	8.54

Budapesti értéktözsde.

Magyar hitelrészvény —	805.50
Osztrák hitelrészvény —	612.—
4%-os koronajáradék —	80.90
Osztr. magy. államv. —	685.—
Jelzálogbank — — —	412.—
Leszámitoló és pénzváltó —	502.—
Hazai bank — — — —	278.—
Magyar bank — — —	524.50
Keresk. bank — — —	3600.—
Rimamurányi — — —	668.50
Salgótarjáni kőszén — —	734.—
M. Ált. Kőszénbánya —	1005.—
Közuti vasut — — — —	625.75
Városi villamos — — —	352.—
Adria — — — — —	530.—
Atlantika — — — —	—.—

A szerkesztésért felelős:
Dr VUCSKICS GYULA.

Meghivó.

A Magyar Takarékszövetkezet f. hó **21-én délután 4 órakor** tartja a Magyar Bank r. t. tanácstermében, Nagyvárad Szent László-tér Sas palota

V. évi rendes közgyűlését

melyre a szövetkezet tagjait tisztelettel meghivjuk.

Nagy-Várad, 1913. julius hó 12-én

az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. A zárszámadások bemutatása és az 5. évtársulat nyereségének megállapitása.
3. Esetleges inditványok.

A Szent László-nyomdában

az egyházmegyei főtanfelügyelőség által a róm. kath. népiskolák számára összeállitott **minta szerinti**

Heti órarend-ek

már kaphatók és pedig:

(A teljesen osztott iskolák számára (minden egyes osztály külön-külön) dbja . . . . . 16 fill.

B) részben osztott (két osztály együtt) iskolák számára . . . . . 20 fill.

C) részben osztott (három vagy négy osztály együtt) iskolák számára . 20 fill.

D) csztatlan (hatosztály együtt) iskolák számára . . . . . 20 fill.

A megrendelésnél a fentebbi megkülönböztetések és az egyes csoportok szerinti példányszámok pontos feltüntetését kérjük.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban

Fürdői menetrend.

NAGYVÁRAD—PÜSPÖKFÜRDŐ.

		reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este
Nagyvárad	ind.	7 49	9 50*	2 19	4 39	8 11
V.-Velence	»	7 59	10 00	2 29	4 49	8 22
Rontó	»	8 16	10 16	2 46	5 06	8 42
Püspökfürdő	érk.	8 21	10 21	2 51	5 11	8 44

PÜSPÖKFÜRDO—NAGYVÁRAD.

Püspökfürdő	ind.	8 59	10 59*	3 29	7 11	9 29
Rontó	»	9 04	11 04	3 34	7 16	9 34
V.-Velence	»	9 17	11 19	3 47	7 31	9 46
Nagyvárad	érk.	9 27	11 29	3 57	7 41	9 57

Vasárnap és ünnepen egy külön vonat közlekedik, mely Nagyváradról indul d. e. 11·45 perckor, Püspökfürdőbe érkezik d. u. 12·15 perckor, Püspökfürdőből indul d. u 12·50 perckor Nagyváradra érkezik d. u. 1·21 perckor.

NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDO.

		d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este
Nagyvárad	ind.	8 00	10 01*	2 30	4 50	8 81
V.-Velence	»	8 10	10 10	2 40	5 00	8 41
Rontó	»	8 26	10 26	2 56	5 16	8 56
Félix-fürdő	érk.	8 33	10 33	3 03	5 23	9 03

FÉLIX-FÜRDO—NAGYVÁRAD.

Félix-fürdő	ind.	8 40	10 39*	3 10	6 50	910
Rontó	»	8 47	10 46	3 17	7 08	917
V.-Velence	»	9 00	10 59	3 30	7 20	930
Nagyvárad	érk.	9 10	11 09	3 40	7 30	940

Vasárnap és ünnepen ezenkivül indul még egy vonat a Félix-fürdőbe délelőtt 11 óra 54 perckor és onnan vissza Nagyváradra érkezik 12 óra 33 perckor.

* Csak bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.

Nagyvárad város

VILLAMOS MÜVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesitjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállitjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Elvállaljuk villamos világitási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

Izzólámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

¼ lóerőtől minden nagyságban.

Telefon szám 514.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Szent László (Püspök) Gyógyfürdő

Nyári gyógyhely Nagyvárad mellett. Európai hirü 41° C. meleg természetes hévviz.

Javalva van, az ürületek és izmok csuzos bántalmainál, idült és különösen savas izületi lobroknál, csonttörések és visszamaradt vastagodásoknál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek, vesekövek eseteiben, májbajoknál, végre női bajoknál. Állandó fürdő orvos. Különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák árai K 1·60-tól K 8-ig váltakoznak. Gyógyterem hirlapokkal, zongora könyvtár és tekeasztal. Terraszok szép kilátással. Sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő őserdőben és fenyvesben. Az erdőben jó tekepálya és lawn-tennis. Tükör- és kádfürdőkön kivül mórfürdők is vannak rendszeresitve. Modern uszoda uszás tanitással és homokkurával. Legszebb kiránduló hely. Elsőrendü zene. Kitünő konyha. Villanyvilágitás. Telefon, interurbán.

Kényelmes vasuti összeköttetés.

Dancs István.

Prospektust kivánatra küld a bérlőség.

Kályhás üzletemet

Nagyváradon Szent János-utca 45. szám alatt

megnyitottam

s elvállalok e szakmába vágó minden munkálatot. Szives megkeresést kér teljes tisztelettel

Szénásy Mihály,
kályhás.

Halászati jog bérbeadása.

A nagyváradi I. sz. Főtisztelendő káptalan Szent-Péterszeg község határában a Berettyó vizében levő halászati jogot három, esetleg több évre haszonbérbe adja. Az ajánlatok a központi irodába (Nagyvárad, Sal Ferenc-utca 4. sz.) folyó évi augusztus hó 1-ig beadandók.

Nagyvárad, 1913. julius hó 10.

Jancsó Lajos,
h. főtiszt.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

A

jó bornak

nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyitja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitünő saját termésü borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **Abonensek naponta felvétetnek.**

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

18274—1913. szám.

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala mint I. foku iparhatóság ezennel közhirré teszi, hogy a Biharmegyei Takarékpénztár részvtárs. Kossuth--utcai zálogkölcsön üzletében a lejárt és meg nem hosszabbitott, illetveki nem váltott zálogtárgyak f. év julius hó 21-ik napján reggel 9 órakor kezdődő nyilvános árverésen elfognak adatni.

Ezen árverésről az érdekelt elzálogositók oly figyelmeztetés-el érte ittetnek, hogy az árverés alá kerülő tárgyak tételszámai a rendőrkapitányi hivatal hirdetési tábláján, valamint a zálogüzletben kifüggesztett jegyzékből megtudhatók.

Nagyvárad, 1913. julius 3.

Gerő,
r. főkapitány.

Orvosilag több száz esetben ajánlva.

10-39. Telefon 10-39.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész üzlete Nagy-Várad, «Sas-passage» átjáró.

Ajánlja saját készitményü

sérvkötőit,

szuzpenzoriomok fecskendők és betegápolási cikkeit, u. m. egyenestartók, haskötők, ágytálak. bidég,

anatómiai sérvkötők,

a melyek a sérvet állandóan visszatartják, mülábak és művégtagok, támgépek, gummi cikkek, harisnyák stb. és a még fel nem sorolható cikkek. **Külön próbaterem női és férfi kiszolgálásra. Óriási nagyraktár. Tisztviselők és iparosoknak árengedmény.**

Jó bornak

nem kell cégér

régi magyar közmondás ezt bizonyitja a **FEKETE SAS** étterem uj bérlője, kinek a sok hirdetésre szüksége nincs, mivel már ugyis köztudomásu tény, hogy ujonnan berendezett **francia és magyar konyha áll** a n. é. közönség rendelkezésére. **Az alsó éttermekben női kiszolgálás,** aki a kitünő konyháról és figyelmes kiszolgálásról még nem győződött meg, az tegyen egy próba látogatást. :-:

HELYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!

vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet fü gönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztittatnak.

Gyár: Körösz-utca 13.

Felvételi üzlet: Zöldfa Passage 93. Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban gyógyszertárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és pudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA **Gegenüber dem Rudolfsplatz.** Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és **kölniviz-szappant,** ha az itt jelzett **eredeti készitmény** nem volna kapható az ön lakhelyén, mert a **világhirü cég** magyarországi képviselete:

Holczer Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker., Szigetvári-u. 16. szám

egyszerü levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az **eredeti minőség.**

Cigányprimás!

„Király Ernő mulat“ ez a cime a legujabb rendkivül sikerült humoros dupla gramofon hanglemeznek, azonkivül „Sokszor ugy szeretnék sirni“, „Futóbolond“, „Temetés volt a faluban“ stb. Darabja 2·50 fill. E hanglemezek eredeti felvételben kizárólag egyedül csakis

Wágner

„Hangszer-Király“-nál kaphatók. — Budapest, József-körut 15. Alig használt nagy dupla hanglemezek óriási választékban darabja csak 60 fill. Legolcsóbban javit! — Lemezcsere ingyen! — Kérjen nagy fényképes árjegyzéket. — Óvás! Figyelem a „Wágner“ névre és a 15. házszámra.

TYUKSZEM,

bőrkeményedés, szemölcs 48 óra alatt eltünik a «CANNABIN» használata után. Üvegje 1 korona, postadijjal 1·40 kor. Három üveg bérmentve 3 K.

EXCELSIOR

hintőpor 48 óra alatt elmulasztja a kéz-, láb- és hónaljizzadást. 1 doboz 1 kor., postadijjal 1·40 K, 3 doboz bérmentve 3 kor.

HIZLALÁSRA LEGALKALMASABB
40% phosphorsavat tartalmazó

Takarmánymész,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlalási suly érhető el. Alkalmazható azonfelül baromfi, borjuk, juhok, marhák, ökrök és lovaknál 4¾ kiló ára, mely hónapokig elég 5 korona 80 fillér utánvéttel bérmentve.

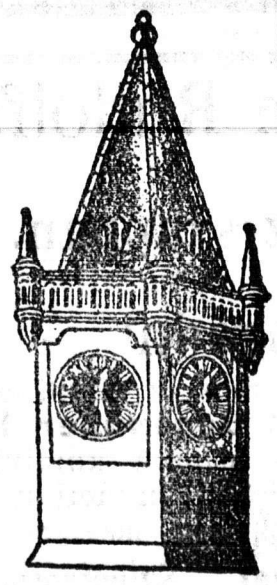
Utánvéttel vagy a pènz előzetes beküldése mellett küldi:

Dr FLESCH E. „Korona“-gyógyszertára Győr 99.

Mezey Dezső

toronyóra készitő
Nagyvárad, Szt. János-u. 64.

Az ország egyik legrégibb és legmegbizhatóbb toronyóra készitő telepe. Olcsó árak, több évi jótállás. Villanyerő berendezés.

Kivánatra árjegyzéket bérmentve küld

Artézikutfuró vállalat
Wessely és Biró
Nagyszalonta.

LÉVAI MÁRTON
r.-t.
sirkőraktára és kőfaragó telepe
Nagyvárad
Rákóci-u. 20.

Nagyváradi KÖZÉPISKOLAI INTERNÁTUS
Tisza Kálmán-tér 7.

Felvesz kereskedelmi-, polgári- és középiskolai, nyilvános és magántanulókat. Gondos ellátás és szakszerü oktatás. A nagy szünidőben lelkiismeretes előkészités magán és pótvizsgálatokra.

Prospectust küld

Kovalik Vendel
igazgató.

Ha nincs megelégedve

szabójával, mert drága vagy rosszul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel DARABONT GY. és TÁRSA uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6 (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről uja készitek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

CSÉPLÉSHEZ!!

gőzekéhez és mindennemü ipari célokra leggazdaságosabb elsőrendü
:: SZENEKBEN ::
előnyös ajánlattal szolgál azonnal és későbbi szállitásokra

UJVÁRI JOZSEF
szénnagykereskedő
Nagyvárad, Uri-utca 14. Interurbán 431.

Fröhlich József

viaszgyertya-gyártó-, méz- és viaszkereskedése
Nagyvárad, Szent János-u.

Ajánlom a Főtisztelendő papság és a n. é. közönség részére templomi viaszgyertyáimat, padló-viaszt főzött állapotban, valódi akácz-virág csemege mézet, hófehér lépesméz, mézeskalács különlegességeket. Tisztelettel

Frőhlich József.

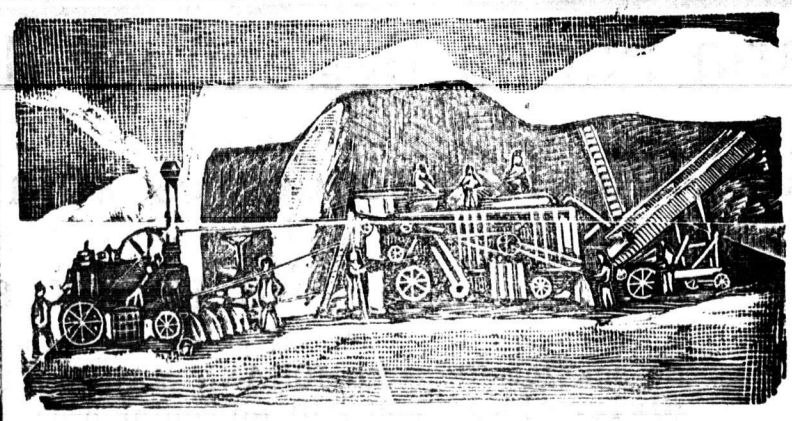
Telefon 907. Telefon 907

RUFF TESTVÉREK

épület- és géplakatos műhelye
LUKÁCS GYÖRGY-UTCZA 26.

Mindennemü lakatos munkák, vasszerkezetek, vizvezeték javitások és takarék-tűzhelyek elsőrendü kivitelben.

Gazdasági eszközök készitése ugymint: ekék, boronák, borsajtók és szőlőzúzók stb. Lancos kútaink ugy tartósság, mint vizemelő képesség tekintetében minden eddigit fölülmulnak. Mindennemü gépjavitások szakszerüen és gyorsan eszközöltetnek.

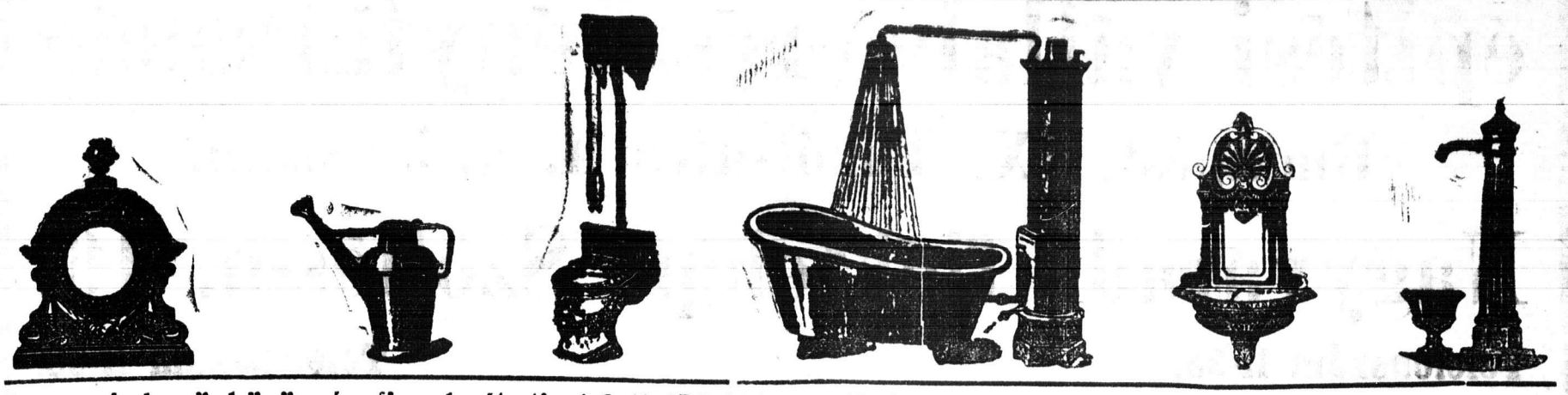
Csordás József

villanyerőre berendezett
gépjavitó telepe
NAGYVÁRAD
Templom-u. 7.

Ajánlja gépjavitó telepét, malomberendezések, rézöntés, henger rovátkálás, esztergályozás és minden e szakmába vágó munkának a legpontosabb elvégzésére.

BALOGH JÁNOS bádogos és vizvezeték berendező telepe

Nagyvárad, Széles-utca 44. Telefon sz. 488. **Uri- és Szaniszló-utcákkal szemben.**

A nagyérdemü közönség figyelmét tisztelettel felhivom 18 év óta fennálló jónevü ...mre, ahol e szakmába vágó mindennemü munkálatokat ugymint eddig, a legpon...an és lelkiismeretesen teljesitem. Nagybecsü megrendelőim támogatását kérve

kiváló tisztelettel
Balogh János.

Legolcsóbb bevásárlási források!

Alapittatott 1893. **Freund Benjámin** Alapittatott 1893.
műórás, ékszerész és látszerész
Nagyvárad, Rákóci-ut, Széchenyi-szálloda épület.

RITKA ALKALOM.

Üzletem átalakitása miatt a teljes raktáramat kiárusitom eddig nem létező leszállitott árban, arany-, ezüst-, nikkel órákat, aranyláncokat, gyürüket, fülfüggőket és más ékszernemüeket, kina-ezüst tárgyak. ingaórák, látszereknél 50 % engedmény.

Tátray Sándor
telefon 558. telefon 558.
NAGYVÁRAD
Körözs-utca 11. sz.
Épület és műlakatos vizvezeték és vasszerkezeti munkák.

NE ADJUK
pénzünket idegen cégnek, vegyünk
láncKútat
MÁRKUTZ JÓZSEFNÉL
Akadémia-u. 1. sz.

Deutsch Simon
bútor-asztalos Ór-u. 6.
Elvállal olcsó árban háló-szoba-, ebédlő- és szalon berendezéseket, ugyszintén előszoba és konyha berendezést. Hivásra megjelenek.

Oláh Sándor
épület- és műlakatos
Beöthy Ödön-u. 43.
Elvállal minden e szakmába vágó uj munkákat és javitásokat jutányos árban. **Takarék tüzhelyek** állandóan ratáron. Költségvetést kivánatra küldök.

Jenny Jenő
órás, ékszerész és látszerész. Ajánlja dúsan felszerelt óra és ékszer nagy raktárát jutányos árban. **Szent János-u. 39. sz.** Óra és ékszer javitásokat pontosan eszközölök.
Tanuló felvétetik.

Petry Árpàd
órás- és műszerész
Nagyvárad, Rákóci-ut 9.
Tarsoly és Risztó mellett, a Rimanóczy-palotával szemben. Mindennemü müszerészi munkák szakszerü javitása elfogadtatik.

Uj keztyüs és sérvkötő készitő!!
Keztyük mérték után gyorsan es legjutányosabb árban készittetnek. Bali keztyük 70 cm. hosszu, csak 6 korona. Tisztitások és javitások azonnal eszközöltetnek **Ruganyos sérvkötők** 4 korona.
HORVÁTH R.
Nagyvárad, Szt János-utca

JÉGSZEKRÉNYEK
FAGYLALT-GÉPEK és FORMÁK

kerti vasbútorok, valamint konyha-fabútorok is u. m.: konyha kredenz, asztal, szék, zsámoly, teknő és az összes konyha berendezések

TARSOLY és RISZTÓ különlegességek vaskereskedésében
Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390 szám.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyváradi fióktelep: Szöllős-u. 16.

Telefonszám 11-38. **Telefonszám 11-38.**

Gyárt: Szabadalmazott géppel gyártott karmantyus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és ahhoz való idomdarabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútgyűrüket stb.

Márvány mozaiklap, műkő- és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal: Utcák és házak csatornázását, hidak és vizmedencék szakszerü építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghivást az ország bármely részéből elfogad.

Szent László-nyomda részvénytársaság, Nagyváradon.